

รายงาน

การขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model

โดย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
ปีงบประมาณ 2566

คำนำ

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินงานตาม ๙ แนวทาง หลักการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๖ ในเรื่องพัฒนาเข้าสู่การเกษตรสมัยใหม่และเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระดับแปลงใหญ่ลำไยตลอดห่วงโซ่อุปทาน ในด้านการผลิตการเพิ่มมูลค่า การเพิ่มช่องทางการตลาด และการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ BCG model โดยเริ่มต้นจัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่แปลงใหญ่ลำไย ตำบลชมพู อำเภอสารภี ซึ่งตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๘ บ้านศรีดอนมูล ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีสมาชิก จำนวน ๕๓ ราย พื้นที่ดำเนินการจำนวน ๕๐๗.๕ ไร่

คณะที่ปรึกษาและคณะทำงานการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model ของสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและผู้ที่สนใจนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตัวบุคคลและสภาพพื้นที่จนเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองและเกษตรกร

คณะที่ปรึกษาและคณะทำงานฯ
สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
สิงหาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
ชื่องาน	๒
เป้าหมาย	๒
หลักการและเหตุผล	๒
วัตถุประสงค์	๓
กระบวนการ กิจกรรม	๓
หน่วยงานที่มีการบูรณาการร่วม	๕
แหล่งงบประมาณ	๕
ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	๕
ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน	๕
แผนปฏิบัติงาน (Action Plan)	๗
การดำเนินงาน	๘
ผลสำเร็จของงาน	๒๓
การจัดการความรู้ (Knowledge Management)	๒๔
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ	๒๖
ข้อเสนอแนะ	๒๖
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	๒๘
ภาคผนวก ข การประชุมคณะทำงานฯ	๓๑
ภาคผนวก ค แผ่นภาพประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model	๓๒
ภาคผนวก ง แผ่นพับการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่	๓๔
ภาคผนวก จ การนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (RW)	๓๖
ภาคผนวก ฉ ภาพข่าวการดำเนินงาน	๓๙
ภาคผนวก ช การขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model ระดับอำเภอ	๔๔
ภาคผนวก ซ ข้อมูลสถานการณ์สินค้า (ลำไย)	๕๒

รายงานการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

ชนิดสินค้า	ลำไย
บุคคลเป้าหมาย	แปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
พื้นที่เป้าหมาย	สมาชิก ๕๓ ราย พื้นที่ ๕๐๗.๕๐ ไร่ ๖๐ หมู่ที่ ๘ ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

รายงานการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

๑. **ชื่องาน** ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่แปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ด้วย BCG Model

๒. **เป้าหมาย** แปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สมาชิก ๕๓ ราย พื้นที่ ๕๐๗.๕๐ ไร่

๓. **หลักการและเหตุผล**

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ก็ได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐพิจารณา กำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ เพื่อให้การปฏิบัติเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยเร็ว ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นกรอบในการทำงาน โดยมีแนวคิด Keep Going Keep Growing ก้าวต่อไป เติบโตอย่างต่อเนื่องรับรองการเป็น Digital DOAE มุ่งขับเคลื่อน BCG สู่ความยั่งยืนของภาคการเกษตร ประกอบด้วย ๙ แนวทางหลัก โดยหนึ่งในแนวทางนั้นเป็นเรื่องการพัฒนาเข้าสู่การเกษตรสมัยใหม่และเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model

ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญอันดับ ๑ ของจังหวัดเชียงใหม่ ในปีการผลิต ๒๕๖๕ มีพื้นที่ปลูกลำไยจำนวน ๔๕๖,๔๔๔ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๕๘,๗๙๖ ครัวเรือน ปริมาณผลผลิต จำนวน ๒๙๖,๖๖๖ ตัน มีมูลค่า ๒,๓๗๓ ล้านบาท แต่เดิมเป็นการจำหน่ายลำไยเพื่อสู่อุตสาหกรรมแปรรูป (ลำไยอบแห้ง) ๘๐ % โดยเน้นการตลาดไปยังคนจีนในแผ่นดินใหญ่ คนจีนพันททะเลในประเทศต่าง ๆ เป็นหลัก แต่ในสถานการณ์โควิด - ๑๙ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทำให้การส่งออกลำไยได้รับความเสียหายมากกว่า ๘๐ % ในขณะที่ตลาดลำไยเพื่อบริโภคสดในประเทศ ซึ่งเป็นตลาดที่เคยถูกมองข้ามกับเป็นตลาดที่มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นแม้ว่าจะมีการจัดการที่ยุ่ยาก จึงสมควรที่จะมีแนวคิดใหม่ในการผลิตลำไยตลาดห้วงโซ่อุปทาน (ครบวงจร) โดยเริ่มต้นและขยายผลจากพื้นที่ลำไยที่เหมาะสมในการผลิตลำไย เพื่อบริโภคสดคือแปลงใหญ่ลำไย จำนวน ๔๕ แปลง ทั้งนี้ จังหวัดเชียงใหม่ได้คัดเลือกแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี เป็นแปลงใหญ่ลำไยต้นแบบในการดำเนินการโครงการนี้

ตำบลชมพู เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอสารภีที่ปลูกลำไยเป็นพืชหลัก เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมปานกลางกับการปลูกลำไย (S๒) เกษตรกรตำบลชมพูประสบกับปัญหาการผลิตลำไยอยู่หลายปัจจัย เช่น การผลิตลำไยนอกฤดู ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ขาดความรู้ในการตัดแต่งกิ่งที่ดีและวิธีการกำจัดกิ่งใบลำไยที่เหมาะสม การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช และเกษตรกรขายผลผลิตในรูปแบบลำไยสดร่วงทำให้ขายได้ในราคาต่ำ ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพลำไย เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตลำไยให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เกษตรกรผู้ผลิตลำไยตำบลชมพูจึงรวมกลุ่มและรวมพื้นที่การผลิตแปลงขนาดใหญ่ โดยมีผู้จัดการพื้นที่เป็นผู้บริหารจัดการแปลง เพื่อการวางแผนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สามารถบริหารจัดการการผลิตการตลาดร่วมกันของสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ชื่อว่า “แปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู” มีที่ทำการตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ บ้านศรีดอนมูล ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนสมาชิก ๕๓ ราย พื้นที่ดำเนินการจำนวน ๕๐๗.๕๐ ไร่

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่คาดหวังว่าการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จะสามารถปรับเปลี่ยนการผลิตลำไยจากลำไยที่เป็นตลาดแปรรูป (รูตร่วง) ไปสู่การเพิ่มพื้นที่ลำไยสู่การบริโภคสดและพัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและทันต่อสถานการณ์ และให้สอดคล้องกับการความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศโดยเฉพาะเรื่องการจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ลำไยด้วยนวัตกรรมสมัยใหม่ รวมถึงการพัฒนาช่องทางทางการตลาดใหม่ๆ เพื่อสามารถกระจายผลผลิตลำไยได้อย่างทั่วถึง และลดปัญหาลำไยล้นตลาด ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและคุณภาพชีวิตที่ดี ลดปัญหาต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมี เพื่อพัฒนาเป็นแปลงใหญ่ลำไยต้นแบบเพื่อขยายผลต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

๓.๑ ออกแบบวางแผนขับเคลื่อนลำไยตลอดห่วงโซ่อาหาร ด้วย BCG MODEL

๓.๒ พัฒนาแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพูเป็นแปลงใหญ่ลำไยที่ขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจ BCG ต้นแบบ

๕. กระบวนการ กิจกรรม (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง)

กระบวนการ

๕.๑ จัดตั้งคณะทำงาน

๕.๒ วางแผนการพัฒนาระดับแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (supply chain)

๕.๓ ชี้แจงการดำเนินงาน ให้แก่คณะทำงาน และสร้างการรับรู้ให้แก่อำเภอและเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย

๕.๔ จัดเวทีชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อชี้แจงโครงการ การดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายร่วมกับกลุ่ม

เกษตรกร และหน่วยงานบูรณาการ

๕.๕ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน (Action plan)

๕.๖ สนับสนุนวัสดุ ปัจจัยการผลิต องค์ความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยี นวัตกรรม ตามความต้องการของ

เกษตรกร

๕.๗ การติดตามผลและปรับปรุงกระบวนการทำงาน

๕.๘ ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน

๕.๙ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและรายงานผล

BCG Value Chain ลำไย จังหวัดเชียงใหม่

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
Bio การสร้างมูลค่า (Value Creation) (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม)	ส่งเสริม ... ๑. การขยายพื้นที่ปลูกลำไยนอกฤดู ๒. การลดต้นทุนการผลิตด้วยปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน,การจัดการศัตรูลำไยแบบ ผสมผสาน (IPM), การใช้เครื่องจักรกล การเกษตร (ลดต้นทุนค่าแรง) ๓. ระบบน้ำอัจฉริยะ ระบบน้ำอัตโนมัติ, ระบบน้ำอัจฉริยะ, ระบบประหยัดน้ำ / พลังงานโซลาร์เซลล์ ๔. การขอรับรองมาตรฐานการผลิต GAP ลำไย (ปัจจุบันได้รับ ๔๖ ราย ชาติ ๗ ราย) ๕. เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต (ตัดแต่งกิ่ง/ข้อผล/โตรน)	ส่งเสริม ... ๑. การใช้บรรจุภัณฑ์ลำไยบริโภค สดที่เหมาะสม สำหรับการขนส่ง และทำการตลาด (กล่อง, ตะกร้า พลาสติก ๕ กก.) ๒. การปรับปรุงโรงเรือนคัด ตัด แต่ง บรรจุผลผลิตที่ได้มาตรฐาน ๓. การใช้วัสดุ/อุปกรณ์ให้เกิดคุณค่า สูงสุด	ส่งเสริม ... ๑. การเพิ่มช่องทางการตลาด ออนไลน์ (ขายตรงให้ผู้บริโภค) ๒. การประชาสัมพันธ์/ตลาดเชิงรุก ๓. สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ลำไย สด/แปรรูป
Circular (Zero Waste) (๓ R)	ส่งเสริม ... ๑. การนำวัสดุเกษตรเหลือใช้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ น้ำหมักชีวภาพ ๒. การนำฮอร์โมน ปุ๋ยทางใบ แบบผสม เพื่อลดต้นทุน	ส่งเสริม ... ๑. การใช้ไม้พินลำไยมาทำเป็น ถ่าน “ไบโอชาร์”/น้ำส้มควันไม้ (Wood Vanega) ๒. การนำลำไยที่หมดคุณภาพมา เป็นปุ๋ยอินทรีย์	ส่งเสริม ... ๑. ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่หมุนเวียน ๒. ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้ง
Green (สมดุลและยั่งยืน)	ส่งเสริม ... ๑. การปลูกพืชแซมใต้ร่มลำไย เพื่อเพิ่ม พื้นที่สีเขียว เช่น ผักหวานป่า ๒. การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจช่วยผสมเกสร (ผึ้ง, ชันโรง, ผึ้งโพรงไทย) ๓. การหยุดเผาวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร ๔. การใช้สารชีวภัณฑ์/ชีววิธีในการ ป้องกันกำจัดโรคและแมลง ทดแทนการใช้ สารเคมี เพื่อความปลอดภัยและลด ต้นทุน ๕. การใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำที่ทำ มาจากธรรมชาติ	ส่งเสริม ... ๑. การใช้พลังงานสะอาดในการ ผลิต (โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร)	ส่งเสริม ... ๑. การทำโปรแกรมการท่องเที่ยวใน สวนลำไย/ชุมชนชาวสวนลำไย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง เกษตร (Agro tourism)/ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ๒. ประชาสัมพันธ์การผลิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. หน่วยงานที่มีการบูรณาการร่วม

๕.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่/เกษตรอำเภอสารภี

- จัดทำแผนงาน/โครงการ
- วางแผนกระบวนการทำงาน ขั้นตอนการดำเนินการ
- ส่งเสริมการผลิตลำไยคุณภาพ การตลาด การเพิ่มมูลค่าแปรรูปลำไย

๕.๒ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่

- การส่งเสริมระบบน้ำอัตโนมัติ ระบบน้ำอัจฉริยะ และระบบประหยัดน้ำ

๕.๓ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)

- การตัดแต่งกิ่งสมัยใหม่

๕.๔ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่

- การใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชลำไย

๕.๕ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

- การเลี้ยงผึ้ง/ชันโรงผสมเกสร/อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๕.๖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

- การสนับสนุนต้นกล้าลำไย

๗. แหล่งงบประมาณ

บูรณาการคน งาน เงิน จากงบประมาณโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ของจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรจังหวัด และงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘. ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Output/Outcome)

(๘.๑) ผลผลิต

๑. ลำไยที่ผลิตได้รับมาตรฐาน GAP ครบ ๑๐๐ % (๕๓ ราย)
๒. เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมการเลี้ยงผึ้งชันโรงและผึ้งโพรง เพื่อช่วยผสมเกสรและสร้างรายได้เสริม ร่วมกับการผลิตลำไยคุณภาพ จำนวน ๔๐ ราย
๓. เกษตรกรได้รับการอบรมส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี "ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense) จำนวน ๑๗ ราย

(๘.๒) ผลลัพธ์

๑. ผลผลิตลำไยมีคุณภาพได้มาตรฐาน
๒. เกษตรกรสามารถเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรลำไยได้
๓. เกษตรกรมีความรู้ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense)
๔. ขยายผลการดำเนินงานสู่แปลงใหญ่ลำไย จำนวน ๖ แปลง ในอำเภอสารภี ให้เป็นแปลงใหญ่ลำไยคุณภาพที่มีการบริหารจัดการที่ดี

๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน

๑. เกษตรกรได้รับมาตรฐาน GAP ๑๐๐ % (จำนวน ๕๓ แปลง)
๒. แปลงต้นแบบการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจในสวนลำไยและระบบน้ำ Handy Sense จำนวน ๑ แปลง

๓. เกษตรกรสามารถต้นทุนการผลิต ๒๐ % (ต้นทุนการผลิตเดิม ๒๔,๒๕๐ บาท/ไร่ ลดต้นทุนการผลิต ๔,๘๕๐ บาท/ไร่)

แผนปฏิบัติงาน (Action Plan)
รายงานการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model
สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖									ผู้รับผิดชอบ
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑. ประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model เพื่อคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการนำร่องการขับเคลื่อน และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน	↔									กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
๒. วางแผนการพัฒนาระดับแปลงใหญ่ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (supply chain)	↔									กลุ่มทุกกลุ่ม
๓. จัดเวทีชุมชนเพื่อสร้างแนวร่วม ชักซ้อมการทำ แบบบูรณาการ (พื้นที่-งบประมาณ-คน)		↔								กลุ่มทุกกลุ่ม
๔. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ		↔								กลุ่มทุกกลุ่ม
๕. สนับสนุนวัสดุ ปัจจัยการผลิตที่จำเป็น			↔							กลุ่มทุกกลุ่ม
๖. เสริมสร้างวิชาการ เทคโนโลยี นวัตกรรม (วทน.) ตามความเหมาะสม			↔							กลุ่มทุกกลุ่ม
๗. การติดตามผล, การปรับปรุง, กระบวนการงานให้ดียิ่งขึ้น						↔				กลุ่มทุกกลุ่ม
๘. การประเมินผล และ วางแผนการขยายผล						↔				กลุ่มทุกกลุ่ม
๙. รายงาน/ประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง							↔			กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

รายงานผลการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model

๑. การดำเนินงาน

ปฏิทินการดำเนินงาน

วันที่	กิจกรรม	หน่วยงาน
๑๖ ม.ค. ๖๖	ประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model เพื่อคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการนำร่องการขับเคลื่อน และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๑๙ ม.ค. ๖๖	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๒๔ ม.ค. ๖๖	การจัดเวทีชุมชนวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๑๔ - ๑๓ มี.ค. ๖๖	โครงการยกระดับเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทาน กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้ยกระดับเป็นผู้ประกอบการเกษตร	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๒๓ มี.ค. ๖๖	โครงการยกระดับเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทาน กิจกรรมที่ ๒ เชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๒๔ มี.ค. ๖๖	โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เวทีที่ ๑)	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๒๔ มี.ค. ๖๖	โครงการจัดการและเพิ่มศักยภาพแปลงไม้ผลผสมผสานเพื่อรวบรวมพันธุ์และขยายสู่เกษตรกร	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
๒๔ มี.ค. ๖๖	ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงและผึ้งโพรง	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
๒๔ พ.ค. ๖๖	โครงการ ๑ อำเภอ ๑ แปลงเกษตรอัจฉริยะ	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่
๒๓ มี.ย. ๖๖	โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เวทีที่ ๒)	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๒๓ มี.ย. ๖๖	จัดทำแปลงเรียนรู้โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำระดับไร่นา	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

๒๓ มิ.ย. ๖๖	ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) และการใช้สารชีวภัณฑ์	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่
๒๗ ก.ค. ๖๖	ส่งเสริมการตัดแต่งกิ่งลำไย	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)
๒๗ ก.ค. ๖๖	ส่งเสริมการผลิตลำไยเป็นการค้าฉบับมืออาชีพ	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
๒๗ ก.ค. ๖๖	การสรุปผลการดำเนินงานและคืนข้อมูลให้กับกลุ่มเป้าหมาย	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

๑.๑ เวทีที่ ๑ การจัดเวทีชุมชนวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

วันที่ : ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖

สถานที่ : ณ ที่ทำการแปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๖ ราย เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอสารภี จำนวน ๕ ราย และสมาชิกแปลงใหญ่ลำไย จำนวน ๙ ราย

ผลการจัดเวทีชุมชน :

กิจกรรม

- ชี้แจงโครงการ
- วิเคราะห์แปลงใหญ่ฯ
- วิเคราะห์การขับเคลื่อนด้วย BCG Model
- คัดเลือกแปลงต้นแบบ

ปฏิทินการผลิตลำไย (ในฤดู) ของแปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

สิงหาคม	กันยายน – ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม – กุมภาพันธ์
ระยะ : หลังเก็บลำไย	ระยะ : บำรุงต้น	ระยะ : เตรียมต้น สะสมอาหาร	ระยะ : ใส่สารทำดอกลำไย (โพแทสเซียมคลอไรด์)	ระยะ : ระยะแทงช่อดอกและดอกบาน
การปฏิบัติ ๑. ตัดแต่งกิ่งหลังจากเก็บลำไย ๑ – ๓ สัปดาห์ ๒. กำจัดกิ่ง ใบลำไย และทำความสะอาดสวน ๓. กำจัดวัชพืชด้วยการตัด	การปฏิบัติ ๑. บำรุงต้นให้แตกใบใหม่ ๒ – ๓ ฤดู ด้วยวิธีการ - ใส่ปุ๋ยคอก - ใส่ปุ๋ยเคมี ๔๖-๐-๐ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ - รดน้ำสม่ำเสมอ ๒. การฉีดพ่นสารเคมีล้างโรคและแมลงหลังจากตัดแต่งกิ่งแล้ว	การปฏิบัติ ๑. เตรียมต้นลำไย เร่งการสะสมอาหารด้วยวิธีการ - ใส่ปุ๋ยเคมี ๘ – ๒๔ – ๒๔ หรือ ๑๓ – ๑๓ – ๒๑ (ทางดิน) - ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ ๐ – ๕๒ – ๓๔ หรือ ๐ – ๔๒ – ๕๖ - ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดโรคและแมลง ๒. การให้น้ำสม่ำเสมอ ๗ – ๑๐ วัน/ครั้ง ๓. กำจัดวัชพืชด้วยการตัดและฉีดพ่นสารเคมี	การปฏิบัติ ๑. ใส่สารทำดอกลำไยต้นเดือนธันวาคม (๕-๑๐ ธ.ค.) ทางใบ/ทางดิน ๒. เปิดดอกลำไยหลักจากใส่สารลำไยแล้ว ๑๕ วัน ๓. ฉีดพ่นฮอร์โมน, จุลธาตุ เพื่อยืดช่อดอกให้ยาว ติดผลดอกสมบูรณ์	การปฏิบัติ ๑. การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันศัตรูพืช ก่อนดอก ลำไยบาน ๒ – ๓ สัปดาห์ และงดสารเคมีก่อนดอกบาน ๑ สัปดาห์ ๒. การเลี้ยงผึ้ง เพื่อช่วยผสมเกสร
ปัญหา ๑. ขาดความรู้ในการตัดแต่งกิ่งที่ดี ๒. ขาดเครื่องมือ, แรงงานตัดแต่งกิ่ง ๓. ขาดวิธีการกำจัดกิ่งใบลำไยที่เหมาะสม	ปัญหา ๑. ปัจจัยการผลิต ปุ๋ยเคมี และสารกำจัดศัตรูพืช ราคาสูงขึ้น ๒. น้ำมันเชื้อเพลิงราคาสูงขึ้น	ปัญหา ๑. แมลงศัตรูพืชทำลายใบและยอด เช่น หนอนคืบลำไย ๒. ลำไยเป็นโรคพุ่มไม้กวาด	ปัญหา ๑. ลำไยไม่สมบูรณ์ แตกใบน้อย จะใส่สารทำดอกลำไยไม่ได้ ๒. สารโพแทสเซียมคลอไรด์ปลอม ไม่สมบูรณ์ ไม่มีประสิทธิภาพ	ปัญหา ๑. สภาพดินฟ้าอากาศ ผิดเพี้ยน รบกวนการติดดอก ออกผล ๒. หนอนกินช่อดอกลำไย
แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม ๑. การเผาถ่านไบโอชาร์จากกิ่งลำไย เพื่อลดขยะและเพิ่มรายได้ ๒. การทำปุ๋ยหมักคุณภาพสูงจากใบลำไย ๓. การตัดแต่งกิ่งลำไย ๔. การปลูกพืชแซม เพิ่มรายได้	แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม ๑. ส่งเสริมการใช้โซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร ๒. การใช้สารชีวอินทรีย์เพื่อฟื้นฟูปู บำรุงต้นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา ๓. การใช้ถ่านไบโอชาร์เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี	แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม ๑. การใช้สารชีวอินทรีย์ที่ควบคุมลำไย สลับหรือทดแทนสารเคมี เช่น เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาไรเซียม ๒. การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสังเคราะห์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๓. การทำแคลเซียมโบรอนใช้เองในสวนลำไย	แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม ๑. การให้น้ำลำไยปริมาณน้อยแต่สม่ำเสมอ/บ่อยครั้งขึ้น ๔ – ๕ วัน/ครั้ง เพื่อให้การแทงช่อดอกสมบูรณ์/ไม่หลุดร่วง ๒. การใช้ระบบน้ำ Handy Sence	แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม ๑. การส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงผสมเกสร และเพิ่มรายได้ ๒. การให้น้ำปริมาณน้อยเพื่อเลี้ยงต้น และส่งเสริมการติดผลตก

ปฏิทินการผลิตลำไย (ในฤดู) ของแปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม – สิงหาคม
ระยะ : ติดผลอ่อน	ระยะ : ผล (ขนาดหัวไม้ขีดไฟ)	ระยะ : ผล (ขนาดมะเขือพวง)	ระยะ : เมล็ดในดำ	ระยะ : พร้อมเก็บเกี่ยว
<p>การปฏิบัติ</p> <p>การบำรุงรักษาผลอ่อนให้ติดดก ไม่ร่วงเสียหาย โดยวิธี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฉีดพ่นสารเคมีกำจัดแมลง เพ็ลลิวไฟ ไรแดง และโรคพืช - การให้ปุ๋ยเคมีทางดินสม่ำเสมอ ทุก ๆ ๑๔ วัน ๕๖-๐-๐ - การฉีดพ่นธาตุอาหาร, อาหารเสริม ทุก ๆ ๑๐ วัน 	<p>การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใส่ปุ๋ยทางดิน ๑๕-๑๕-๑๕ ทางใบ ฮอริโมนไข่ และ ๑๓-๒๑-๐ ๒. ให้น้ำ (สระน้ำ และชลประทาน) 	<p>การปฏิบัติ</p> <p>การบำรุงรักษาผลให้สมบูรณ์หลุดร่วงน้อยด้วยวิธี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใส่ปุ๋ยเคมีบำรุงสูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕ หรือ ๑๓ - ๑๓ - ๒๑ - ใส่ปุ๋ยเคมี/เคมีอัดเม็ด - การค้ำกิ่งลำไย 	<p>การปฏิบัติ</p> <p>บำรุงลำไยให้สมบูรณ์ ผลใหญ่ ผิวสวย สีทองตามความต้องการของตลาด โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๘ - ๒๔ - ๒๔ หรือ ๑๓ - ๑๓ - ๒๑ - พ่นฮอริโมนเพื่อทำสีผิว - พ่นฮอริโมนเพื่อบำรุงผล - การให้น้ำสม่ำเสมอ 	<p>การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ลดการให้น้ำ ลดความชื้น เพื่อป้องกันลำไยหลุดร่วง โรคราน้ำค้าง
<p>ปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. หนอนกัดกินผลอ่อนและช่อดอก ๒. ความแห้งแล้ง และอากาศร้อนจัด 	<p>ปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. น้ำไม่เพียงพอ เพราะจัดสรรน้ำให้อุตสาหกรรม, โรงพยาบาลลำพูน ๒. โรคและแมลง 	<p>ปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ต้นทุนไม้ค้ำกิ่งลำไยสูง ๒. ภัยธรรมชาติ 	<p>ปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สัตว์ฟันแทะ (หนูและกระรอก) ๒. สภาพอากาศ ฝนตกทำให้ลำไยไม่สวย 	<p>ปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ขาดแคลนแรงงานเก็บและคัดผลผลิต ๒. ขาดสถานที่อบผลลำไย ๓. แร้งงานราคาสูง
<p>แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การใช้ธาตุอาหารรองและอาหารเสริม ทางใบควบคู่กับแคลเซียมโบรอน เพื่อส่งเสริมให้ขั้วลำไยเหนียวไม่หลุดร่วงง่าย ๒. การเสริมปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมัก เพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้ดินและพืช 	<p>แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การทำความสะอาดทรงพุ่ม ตัดตัดแต่งใบทรงพุ่มให้โปร่ง ลดการสะสมความชื้นและเชื้อโรค ๒. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) 		<p>แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การบริหารจัดการผลผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ ๒. ตลาดออนไลน์ ๓. การใช้บรรจุภัณฑ์จากธรรมชาติ ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดขยะที่ไม่สามารถกำจัดได้ เหมาะสมและทนทาน ๔. การแปรรูปสินค้า ๕. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๖. ประชาสัมพันธ์การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๗. การขอรับรองมาตรฐานการผลิต GAP ลำไย ๘. การทำโรงเรือนคัด ตัดแต่ง บรรจุผลผลิตที่ได้มาตรฐาน ๙. การขยายพื้นที่ปลูกลำไยนอกฤดู ๑๐. เพิ่มช่องทางการตลาด ๑๑. สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ ๑๒. เก็บตัวอย่างดิน ส่งวิเคราะห์ เพื่อเตรียมฤดูกาลผลิตใหม่ 	

การตลาดของแปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

สัดส่วนจำหน่ายผลผลิต	ช่องทางจำหน่าย	หมายเหตุ
ร้อยละ ๖๐	ขายเหมาสวน	ปัญหา - ผู้รับซื้อวางเงินมัดจำน้อย ไม่ถึง ๑๐ % ของการขาย เมื่อถึงเวลาเก็บผลผลิตจะขอลดราคาหรือทิ้งงาน ไม่เข้ามาเก็บผลผลิต - เมื่อถึงฤดูกาลเก็บผลผลิต ค่าแรงจะสูงขึ้น
ร้อยละ ๔๐	๑. ไล่ตะกร้า ๒. รูดร่วง ๓. การตลาดออนไลน์	

หมายเหตุ

๑. ไม่มีการแปรรูป เนื่องจากการอบแห้งลำไยทั้งเปลือกจะสู้คู่แข่งไม่ได้ และมาตรฐานการผลิตไม่ได้
 - แนวทางการแก้ปัญหา = กลุ่มอาจไม่จำเป็นต้องผลิตครบวงจร แต่ควรหาคู่ค้าที่แปรรูปผลผลิตได้และมีมาตรฐาน
๒. คาดการณ์ปี ๖๖ แปลงใหญ่ ๆ จะทำเกษตรพันธสัญญา ส่งออกต่างประเทศ และเน้นคุณภาพ
๓. ควรส่งเสริมให้มีการบริโภคสด หากมีการบริโภคสดมากขึ้น จะกระตุ้นให้เกษตรกรผลิตลำไยที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

BCG Value Chain ลำไย จังหวัดเชียงใหม่

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร ,ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
Bio การสร้างมูลค่า (Value Creation) (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม)	ส่งเสริม ... ๑. การขยายพื้นที่ปลูกลำไยนอกฤดู ๒. การลดต้นทุนการผลิตด้วยปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน,การจัดการศัตรูลำไยแบบ ผสมผสาน (IPM), การใช้เครื่องจักรกล การเกษตร (ลดต้นทุนค่าแรง) ๓. ระบบน้ำอัจฉริยะ ระบบน้ำอัตโนมัติ, ระบบน้ำอัจฉริยะ, ระบบประหยัดน้ำ / พลังงานโซลาร์เซลล์ ๔. การขอรับรองมาตรฐานการผลิต GAP ลำไย (ปัจจุบันได้รับ ๔๖ ราย ชาติ ๗ ราย) ๕. เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต (ตัดแต่งกิ่ง/ช่อผล/โตรน)	ส่งเสริม ... ๑. การใช้บรรจุภัณฑ์ลำไยบริโภค สดที่เหมาะสม สำหรับการขนส่ง และทำการตลาด (กล่อง, ตะกร้า พลาสติก ๕ กก.) ๒. การปรับปรุงโรงเรือนคัด ตัดแต่ง บรรจุผลผลิตที่ได้มาตรฐาน ๓. การใช้วัสดุ/อุปกรณ์ให้เกิดคุณค่า สูงสุด	ส่งเสริม ... ๑. การเพิ่มช่องทางการตลาด ออนไลน์ (ขายตรงให้ผู้บริโภค) ๒. การประชาสัมพันธ์/ตลาดเชิงรุก ๓. สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ลำไย สด/แปรรูป
Circular (Zero Waste) (๓ R)	ส่งเสริม ... ๑. การนำวัสดุเกษตรเหลือใช้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ น้ำหมักชีวภาพ ๒. การนำฮอร์โมน ปุ๋ยทางใบ แบบผสม เพื่อลดต้นทุน	ส่งเสริม ... ๑. การใช้ไม้พินลำไยมาทำเป็น ถ่าน “ไบโอชาร์”/น้ำส้มควันไม้ (Wood Vanega) ๒. การนำลำไยที่หมดคุณภาพมา เป็นปุ๋ยอินทรีย์	ส่งเสริม ... ๑. ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่หมุนเวียน ๒. ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้ง
Green (สมดุลและยั่งยืน)	ส่งเสริม ... ๑. การปลูกพืชแซมไร่ลำไย เพื่อเพิ่ม พื้นที่สีเขียว เช่น ผักหวานป่า ๒. การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจช่วยผสมเกสร (ผึ้ง, ชันโรง, ผึ้งโพรงไทย) ๓. การหยุดเผาวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร ๔. การใช้สารชีวภัณฑ์/ชีววิธีในการ ป้องกันกำจัดโรคและแมลง ทดแทนการ ใช้สารเคมี เพื่อความปลอดภัยและลด ต้นทุน ๕. การใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำที่ทำ มาจากธรรมชาติ	ส่งเสริม ... ๑. การใช้พลังงานสะอาดในการ ผลิต (โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร)	ส่งเสริม ... ๑. การทำโปรแกรมการท่องเที่ยวใน สวนลำไย/ชุมชนชาวสวนลำไย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง เกษตร (Agro tourism)/ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ๒. ประชาสัมพันธ์การผลิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Output/Outcome)

ผลผลิต

๑. สมาชิกแปลงใหญ่ได้รับมาตรฐาน GAP ครบ ๑๐๐ % (๕๓ ราย)
๒. เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมการเลี้ยงผึ้งชันโรงและผึ้งโพรง เพื่อช่วยผสมเกสรและสร้างรายได้เสริม ร่วมกับการผลิตลำไยคุณภาพ จำนวน ๔๐ ราย
๓. เกษตรกรได้รับการอบรมส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี "ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยระบบ เกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense) จำนวน ๑๗ ราย

ผลลัพธ์

๑. ผลผลิตลำไยมีคุณภาพได้มาตรฐาน
๒. เกษตรกรสามารถเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรลำไยได้
๓. เกษตรกรมีความรู้ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense)
๔. ขยายผลการดำเนินงานสู่แปลงใหญ่ลำไย จำนวน ๖ แปลง ในอำเภอสารภี ให้เป็นแปลงใหญ่ลำไย คุณภาพที่มีการบริหารจัดการที่ดี

ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน

๑. เกษตรกรได้รับมาตรฐาน GAP ๑๐๐ % (จำนวน ๕๓ ราย)
๒. แปลงต้นแบบการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจในสวนลำไยและระบบน้ำ Handy Sense จำนวน ๑ แปลง
๓. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ๒๐ % (ต้นทุนการผลิตเดิม ๒๔,๒๕๐ บาท/ไร่ ลดต้นทุนการผลิต ๔,๘๔๐ บาท/ไร่)

แผนงาน/แนวทางการดำเนินงานต่อไป

๑. ขอรับการสนับสนุนโครงการ/ปัจจัยการผลิต จากหน่วยงานร่วมบูรณาการ
 - ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ เรื่องระบบบริหารจัดการแปลง เกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense)
 - ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ เรื่องการเลี้ยงผึ้งชันโรง และผึ้งโพรง เพื่อช่วยผสมเกสรและสร้างรายได้เสริมร่วมกับการผลิตลำไยคุณภาพ
 - ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วย วิธีผสมผสาน (IPM) และการใช้สารชีวภัณฑ์
 - ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง) เรื่องการตัดแต่งกิ่งสมัยใหม่
 - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ในการ สนับสนุนต้นกล้าลำไย
๒. ติดตามและแนะนำการขอรับรองมาตรฐานการผลิต GAP ของแปลงใหญ่ฯ อย่างต่อเนื่อง
๓. ส่งเสริมการผลิตลำไยนอกฤดู

ภาพกิจกรรม

๑.๒ เวทีที่ ๒ การดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยกลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

เป้าหมาย : กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔๐ ราย

กิจกรรม :

เวทีที่ ๑ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ การบรรยายเรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ดินและปุ๋ย โรคและแมลงศัตรูพืชลำไย และมีกิจกรรมให้เกษตรกรได้เรียนรู้แมลงดีและแมลงร้ายในแปลงลำไย

เวทีที่ ๒ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ กิจกรรมเสริมสร้างความรู้เรื่องการอ่านฉลากสารเคมี และวิธีการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมี

เกษตรกรสามารถจัดการศัตรูพืชในพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรของตนด้วยวิธีผสมผสานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ และบริบทของพื้นที่ โดยอาศัยการควบคุมศัตรูพืชหลายๆ วิธีร่วมกัน ผลักดันให้เกิดการลด ละ หรือเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร เกิดเป็นการเกษตรที่มีความปลอดภัยทั้งกระบวนการผลิตและผลผลิต ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เพิ่มโอกาสการแข่งขัน ตลอดจนลดความเสี่ยงให้กับเกษตรกรที่จะได้รับอันตรายจากสารเคมีทางการเกษตร และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา โดยกลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงใหม่

กิจกรรม :

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ ถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วมแก่เกษตรกร หลักสูตรการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า สำหรับเกษตรกร จำนวน ๕๐ ราย

วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ จัดทำแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำระดับไร่นา จำนวน ๑ แปลง

เกษตรกรมีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในระดับไร่นาได้ผลตอบแทนสูงขึ้น สามารถใช้ประโยชน์จากแปลงเรียนรู้ เพื่อการผลิตในไร่นาของตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในชุมชน

โครงการ ๑ อำเภอ ๑ แปลงเกษตรอัจฉริยะ โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่
 เป้าหมาย : กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๗ ราย
 กิจกรรม : วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ กิจกรรมอบรมส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense) และการประยุกต์ใช้ IOT สำหรับเกษตรกร

เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านการเกษตรได้รับการส่งเสริมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถเข้าถึงละใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ การผลิตสินค้าเกษตร ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า เสริมสร้างรายได้และเศรษฐกิจชุมชน อีกทั้งเป็นการขยายผล องค์ความรู้ และการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ไปสู่สาธารณะ ได้อย่างแพร่หลายต่อไป

โครงการยกระดับเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทาน โดยกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม :

กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้ยกระดับเป็นผู้ประกอบการเกษตร

- วันที่ ๑๔ - ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๖ สัมมนาเชิงปฏิบัติการการเป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
- การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

กิจกรรมที่ ๒ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖ เชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านการเกษตรได้รับการพัฒนาเกษตรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร การจัดการการตลาดเชิงสร้างสรรค์ (ออฟไลน์และออนไลน์) และได้ฝึกการวิเคราะห์สินค้าและโมเดลแผนธุรกิจ และมีการสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรภายในจังหวัดเชียงใหม่

โครงการจัดการและเพิ่มศักยภาพแปลงไม้ผลผสมผสานเพื่อรวบรวมพันธุ์และขยายสู่เกษตรกร
โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม : วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ สนับสนุนต้นกล้าลำไยพันธุ์อีดอ จำนวน ๖๐ ต้น และพันธุ์สีชมพู จำนวน ๔๐ ต้น

ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาผลิตลำไยเพื่อบริโภคสด ทดแทนการจำหน่ายเข้าโรงงาน ผลักดันให้เกษตรกรผลิต ลำไยที่มีคุณภาพ

ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงและผึ้งโพรง โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัด
เชียงใหม่

กิจกรรม : วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ฝึกอบรมการเลี้ยงชันโรงและผึ้งโพรง เพื่อช่วยผสมเกสรและสร้างรายได้เสริมร่วมกับการผลิตลำไยคุณภาพ และสนับสนุนกล่องรังผึ้งโพรง จำนวน ๒ กล่อง และกล่องรังชันโรง จำนวน ๑ กล่อง ให้แก่กลุ่มเกษตรกรนำไปเพาะเลี้ยงในแปลงเกษตรกรต้นแบบ เพื่อเป็นจุดเรียนรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษา ซึ่งการเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงนี้ นอกจากจะเพื่อประโยชน์ในการผสมเกสรลำไยแล้ว ยังสามารถสร้างอาชีพเสริมด้วยการจำหน่ายผลผลิตน้ำผึ้งหรือรังผึ้ง

ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) และการใช้สารชีวภัณฑ์ โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยี การเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม : วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ บรรยายให้ความรู้เรื่อง การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) และการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมการตัดแต่งกิ่งลำไย โดย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)
 กิจกรรม : วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ บรรยายให้ความรู้เรื่อง การตัดแต่งกิ่งสมัยใหม่
 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมการตัดแต่งกิ่งลำไยอย่างถูกวิธี เพื่อควบคุมความสูงของทรงพุ่ม ลดการระบาดของโรคและแมลง และผลผลิตมีคุณภาพ

ส่งเสริมการผลิตลำไยเป็นการค้าฉบับมืออาชีพ โดย กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม : วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ บรรยายให้ความรู้เรื่อง การผลิตลำไยเป็นการค้าฉบับมืออาชีพ และสาธิตการเตรียมสาร จำนวน ๔ ชนิด ดังนี้ ๑.โคโตซาน ๒.แคลเซียม - โบรอน ๓.สาหร่ายสกัด ๔.สังกะสี - แมกนีเซียม ซึ่งเป็นสารสำคัญที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของลำไย ทนทานต่อการเกิดโรค ช่วยลดการทำลายของแมลง

๑.๓ เวทีที่ ๓ การสรุปผลการดำเนินงานและคืนข้อมูลให้กับกลุ่มเป้าหมาย

วันที่ : ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖

สถานที่ : ณ ที่ทำการแปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕ ราย เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอสารภี จำนวน ๓ ราย และสมาชิกแปลงใหญ่ลำไย จำนวน ๒๐ ราย

ผลการสรุปผลการดำเนินงาน :

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้ประกอบการในการทำงาน โดยมีแนวคิด Keep Going Keep Growing ก้าวต่อไป เติบโตอย่างต่อเนื่องปรับองค์กรเป็น Digital DOAE มุ่งขับเคลื่อน BCG สู่ความยั่งยืนของภาคการเกษตร ประกอบด้วย ๙ แนวทางหลัก โดยหนึ่งใน

แนวทางนั้น เป็นเรื่องการพัฒนาเข้าสู่การเกษตรสมัยใหม่และเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ส่งเสริมการผลิต และการจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model

ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ ในปีการผลิต ๒๕๖๕ มีพื้นที่ปลูกลำไย จำนวน ๔๕๖,๔๔๔ ไร่ และปัจจุบันมีการจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ลำไย จำนวน ๔๕ แปลง สำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงใหม่ จึงกำหนดเป้าหมายในการยกระดับแปลงใหญ่ลำไย ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ในด้านการผลิตการเพิ่มมูลค่า การเพิ่มช่องทางการตลาด และการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้วย BCG model ในพื้นที่เป้าหมายแปลงใหญ่ ลำไย ตำบลชมพู อำเภอสารภี ซึ่งตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๘ บ้านศรีดอนมูล ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มี สมาชิก จำนวน ๕๓ ราย พื้นที่ดำเนินการจำนวน ๕๐๗ ไร่

การดำเนินการของสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

๑. การจัดเวทีชุมชน เพื่อวิเคราะห์และวินิจฉัยกลุ่มเป้าหมาย
๒. จัดทำ BCG Value Chain ของกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
๓. ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสารภี และศูนย์ปฏิบัติการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรผ่าน BCG

Value chain

๒. ผลสำเร็จของงาน

๒.๑ ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ

- เกษตรกรได้รับมาตรฐาน GAP ๑๐๐ % (จำนวน ๕๓ แปลง)
- แปลงต้นแบบการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจในสวนลำไยและระบบน้ำ Handy Sense จำนวน ๑ แปลง
- เกษตรกรสามารถต้นทุนการผลิต ๒๐ % (ต้นทุนการผลิตเดิม ๒๔,๒๕๐ บาท/ไร่ ลดต้นทุนการผลิต ๔,๘๔๐ บาท/ไร่)

๒.๒ ผลสำเร็จของงานคุณภาพ

เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ลำไย ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สามารถผลิตลำไยมีคุณภาพได้ มาตรฐาน สามารถเลี้ยงชันโรง ผึ้งโพรงเพื่อช่วยผสมเกสรลำไย ความรู้ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยระบบ เกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense) จัดการโรคและแมลงศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) และใช้สารชีวภัณฑ์แทน การใช้สารเคมี และมีความพร้อมที่จะเป็นแปลงใหญ่ต้นแบบที่จะขยายผลการดำเนินงานสู่แปลงใหญ่ลำไยอื่น ๆ ให้เป็นแปลงใหญ่ลำไยคุณภาพที่มีการบริหารจัดการที่ดีต่อไป

๓. การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

การผลิตลำไยเป็นการค้าฉบับมืออาชีพ

โดย นายเจษฎา กาพย์ไชย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ณ ที่ทำการแปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

๔. จังหวะของการผลิตลำไยเป็นการค้า

จังหวะที่ ๑ พักฟื้น + บำรุง

๑. ตัดแต่งกิ่ง (มี ๒ ลักษณะ)

- ทำสาว/เปิดยอด เมื่อต้นโทรมหรือบังคับความสูงเท่านั้น (ใส่สารหลังจากตัดแต่ง ๒ ปี)
- ลำไยปกติ ต้องการใส่สารปีถัดไป ตัดแต่งแบบหมวกกันน็อค (ในทรงต้นโล่ง ยอดทึบ ไม่เปิดยอด)

๒. ปรับปรุงดินเพื่อให้ดินคลายเปรี้ยว/กรด โดยการใส่ปูนขาว/โดโลไมท์/ปูนเปลือกหอย ๑ รอบ/ปี ต้นละ ๒ - ๓ กิโลกรัม (รดน้ำให้ละลาย) ๒ - ๓ สัปดาห์ จึงเริ่มบำรุง

๓. ให้น้ำสม่ำเสมอ

๔. บำรุงต้นให้แตกใบใหม่ ๒ - ๓ ชุด โดย

- หลังปรับปรุงดินแล้ว ๒ - ๓ สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยมูลสัตว์ ต้นละ ๑๐ - ๒๐ กิโลกรัม
- ใส่ปุ๋ยเคมี เพื่อเสริมความสมบูรณ์และกระตุ้นการแทงช่อ - แตกใบใหม่ ต้นละ ๐.๕ - ๑ กิโลกรัม โดยใช้ปุ๋ย

สูตรเสมอ เช่น ๑๕ - ๑๕ - ๑๕, ๑๖ - ๑๖ - ๑๖ หรือเน้นปุ๋ยที่มีธาตุอาหารตัวหน้าสูง เช่น ๒๕ - ๗ - ๗

๕. รักษากระบรอก + พื้นฟูรอก โดยการใช้สารอาหารที่มีคุณสมบัติปรับปรุงกระบรอกดิน เช่น ฮิวมิค แอซิก - ฟลูวิก โดยผสมน้ำฉีดพ่นหรือรดดินตามอัตราแนะนำ

๖. กำจัดโรคและแมลงที่ติดมากับต้น โดยการใช้สารเคมีกำจัดโรค เช่น ไตรโคเดอร์มา บาซิลลัส ซับทีลีส จุลินทรีย์ควบคุมแมลง เช่น บีเวอร์เรียหรือบาซิลลัส ทูริงเยนซิส

๗. หากพบโรค - แมลงปริมาณมาก ควรใช้สารเคมีกำจัดโรค - แมลงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อล้างต้นก่อนเริ่มฤดูการผลิตใหม่ ๑ ครั้ง

๘. การบำรุงต้น + ใบ เพื่อช่วยดูดซึ่มสารอาหาร ให้ฉีดพ่นธาตุอาหารรอง - ธาตุอาหารเสริม (จุลธาตุ) ทางใบสม่ำเสมอทุก ๆ ๑ เดือน (หรือฉีดพ่นพร้อมสารกำจัดโรค - แมลง เพื่อประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย)

๙. ตัดแต่งกิ่งเพื่อรักษาทรงพุ่มให้โล่ง ยอดทึบ โดยลำไยต้องแตกใบใหม่อย่างน้อย ๒ ชุด จึงจะเตรียมต้น + พันสาร (โพแทสเซียมคลอไรด์) กระตุ้นการออกดอกได้

จังหวะที่ ๒ เตรียมต้น + พันสาร (เมื่อลำไยแตกใบใหม่ อย่างน้อย ๒ ชุดแล้ว ทรงพุ่มเริ่มทึบ ใบเริ่มเข้ม (ใบเพสลาด)

๑. พันจุลธาตุ + ฮอร์โมน + สหาร่าย เพื่อเร่งการสะสมอาหารในลำต้น ได้แก่ แป้ง น้ำตาล ลดการสะสมไนโตรเจน จำนวน ๒ - ๓ ครั้ง ห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน

๒. พันสารเคมีกำจัดโรค - แมลงอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับจุลธาตุ + ฮอร์โมน เพื่อประหยัด แรงงาน เวลาและงบประมาณ

๓. ใส่ปุ๋ยเคมีทางดิน เพื่อเร่งการสะสมอาหาร แป้ง น้ำตาล โดยเพิ่มปุ๋ยเคมีที่มีธาตุอาหารตัวกลาง + ตัวท้ายสูง เช่น ๑๓ - ๑๓ - ๒๑ , ๘ - ๘ - ๒๔ จำนวน ๑ - ๒ ครั้ง ก่อนพันสาร ๑ เดือน

๔. พันปุ๋ยเคมีเพื่อเร่งใบให้ลำไยสะสมอาหาร โดยใช้ปุ๋ยเคมี ๐ - ๕๒ - ๓๔ หรือ ๐ - ๔๒ - ๕๖ จำนวน ๒ - ๓ ครั้ง ทุก ๆ ๗ - ๑๐ วัน ขึ้นอยู่กับสภาพใบ จะช่วยเพิ่มการสะสมอาหารสังเกตจากใบเขียวเข้ม งาม้วน ยอดอ่อนใหม่ อาจฉีดพ่นพร้อม กับจุลธาตุ ฮอร์โมน และสหาร่าย รายการที่ ๑ - ๒ ได้

๕. ฉีดพ่นสารโพแทสเซียมคลอไรด์ ๒ ครั้ง ห่างกัน ๓ - ๔ วัน ทางใบ อัตราช่วงที่ ๑ จำนวน ๑.๕ กิโลกรัม/น้ำ ๒๐๐ ลิตร ช่วงที่ ๒ จำนวน ๑ กิโลกรัม/น้ำ ๒๐๐ ลิตร

๖. ฉีดพ่นฮอร์โมนช่วยเปิดตาดอก หลังจากพ่นสารโพแทสเซียมคลอไรด์ ครั้งที่ ๑ แล้ว ๑๐ - ๑๔ วัน และพ่นอีกครั้งหลังจากนั้น ๑ สัปดาห์

ข้อสังเกต หลังการใส่สาร ๑ สัปดาห์ - ๓ สัปดาห์ ใบลำไยจะร่วงหล่นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะใบแก่ใบอ่อนอาจ มีขอบใบไหม้ จากพิษของสารโพแทสเซียมคลอไรด์ ถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีที่ลำไยจะแทงช่อดอก

๗. หลังพ่นสาร ๔ - ๕ สัปดาห์ ลำไยเริ่มแทงช่อดอก ให้ฉีดพ่นจุลธาตุ ฮอร์โมน (จิบเบอเรลลิน - โซโตโคนิน) เพื่อเร่งการ ยืดช่อดอก และผลิตดอกตัวเมียเยอะขึ้น โดยพ่น ๑ - ๒ ครั้ง พร้อมกับพ่นสารเคมีโรค - แมลง เพื่อประหยัด แรงงาน เวลา และงบประมาณ

๘. ให้น้ำลำไยอย่างสม่ำเสมอ ในปริมาณน้อยแต่บ่อยครั้ง เพื่อไม่ทำลายกระบวนการเกิดดอกติดผล

๙. หลังจากใส่โพแทสเซียมคลอไรด์แล้ว ๒ เดือน ดอกลำไยจะเริ่มบาน ช่วงระยะนี้จะห้ามพ่นสารเคมีกำจัดและทุก ชนิด ลำไยจะมีกลิ่นหอมอบอวลดึงดูดให้แมลงผสมเกสรเข้ามาในสวน แต่หากสังเกตว่าไม่มีแมลงหรือมีแมลงเข้ามา ผสมเกสรแต่น้อย ต้องใช้ผึ้งเลี้ยงหรือชันโรงช่วยผสมเกสร และให้น้ำสม่ำเสมอ แต่ให้ในปริมาณน้อย แต่บ่อยครั้ง

๑๐. การเลี้ยงชันโรง ผึ้งโพรง จะช่วยในการผสมเกสร

จังหวะที่ ๓ บำรุงผล

๑. ภายหลังกำไยติดผลเล็ก เมื่อเขย่าช่อดอกลำไย จะเห็นผลลำไยขนาดเท่าหัวไม้ขีดไฟ ให้เริ่มบำรุงรักษาดังนี้ เริ่ม ฉีดพ่นสารเคมี ธาตุอาหารรอง ฮอร์โมนอย่างสม่ำเสมอ ๓ - ๔ สัปดาห์/ครั้ง

๒. ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕ หรือ ๒๕ - ๗ - ๗ อัตรา ๐.๕ - ๑ กิโลกรัม/ต้น เดือนละ ๑ ครั้ง จนกว่าเมล็ด ในดำ จึงเปลี่ยนเป็นปุ๋ยเคมี ๑๓ - ๑๓ - ๒๑ หรือปุ๋ยเคมีผสมที่มีธาตุอาหารตัวท้ายสูง

๓. หากเห็นลำไยมีความสมบูรณ์น้อย ไปไม่สดชื่น ควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์

จังหวะที่ ๔ บำรุงผิว

๑. ลำไยขนาดเมล็ดเท่ามะเขือพวง หรือลำไยเมล็ดในดำแล้ว ให้เริ่มบำรุงผิว โดยใช้ยาเชื้อราที่มีคุณสมบัติฆ่าเชื้อรา ลำไยให้เป็นสีเหลืองทอง ๒ - ๓ ครั้ง เช่น ออติวา หรือ เฮดไลน์

๒. การให้น้ำสม่ำเสมอ และเพิ่มปริมาณน้ำ เพื่อให้ทันกับการเจริญเติบโตของลูกลำไย

๓. สังเกตเรื่องการสลัดลูกไล่ ตามธรรมชาติไล่จะสลัดประมาณ ๕ – ๑๐% หากมีการหล่นร่วงมากกว่านั้น อาจเกิดการระบาดของราน้ำฟ้า ราน้ำฝน ต้องฉีดพ่นสารเคมีกำจัดโรค อาทิ เมทาแลกซิล ๑ – ๒ ครั้ง โดยเฉพาะช่วงผลแก่เมื่อมีอากาศเย็นและมีฝนตกติดต่อกันหลายวัน

๔. เมื่อไล่โตเต็มที่ (ผิวเรียบ หนามหาย) ก่อนเก็บเกี่ยว ๑ – ๒ สัปดาห์ ต้องเพิ่มการเลี้ยงน้ำสร้างความเต่งตึงผลไล่ เพื่อป้องกันการหลุดร่วงและสุกหล่นในช่อ/สลัดช่อ ในระหว่างการขนส่งในหีบห่อ

ช่วงเวลาการใส่สารไล่ที่เหมาะสม

ใส่สาร เดือนพฤศจิกายน	จะเก็บเกี่ยว มิถุนายน – ต้นกรกฎาคม (ก่อนฤดู)
ใส่สาร เดือนมิถุนายน	จะเก็บเกี่ยว กลาง – ปลายมกราคม (ตรุษจีน)
ใส่สาร เดือนกรกฎาคม	จะเก็บเกี่ยว กุมภาพันธ์ – มีนาคม (หลังตรุษจีน)
ใส่สาร เดือนสิงหาคม – กันยายน	จะเก็บเกี่ยว มีนาคม – เมษายน (ก่อนสงกรานต์)
ใส่สาร เดือนพฤษภาคม	จะเก็บเกี่ยว ธันวาคม (ปีใหม่สากล)

หมายเหตุ ข้อมูลเฉพาะจากการปฏิบัติการไล่ภายนอกฤดู

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญด้าน BCG Model

๔.๒ ขาดงบประมาณดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมเกษตรกรด้วย BCG Model โดยตรง

๕. ข้อเสนอแนะ

๕.๑ เจ้าหน้าที่ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม

๕.๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จัดประชุมวางแผนจัดสรรโครงการที่เกี่ยวข้องกับ BCG Model ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่วางไว้

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

คำสั่งสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

ที่ ๕ /๒๕๖๖

เรื่อง คณะที่ปรึกษาและคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (Routine to Research : R๒R)

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้เป็นรูปธรรม พร้อมขยายผลต้นแบบความสำเร็จ และมีการท้าทายการทำงาน (challenge) และได้ดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (Routine to Research : R๒R) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีความรู้ในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research : R๒R) สามารถออกแบบงาน R๒R ได้ และส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่นำผลงานตามนโยบายที่ทำเป็นประจำมาพัฒนาสู่งานวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จึงขอแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาและคณะทำงาน ดังต่อไปนี้

๑. คณะที่ปรึกษาการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (Routine to Research : R๒R) ประกอบด้วย

๑.๑ นายเจริญ ทิมพิซาล	เกษตรจังหวัดเชียงใหม่	ประธาน คณะที่ปรึกษา
๑.๒ นางกนกวรรณ พรหมตัน	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต	รองประธาน คณะที่ปรึกษา
๑.๓ นายปฐมาชาติ ศรีเจริญจิตร	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร	คณะที่ปรึกษา
๑.๔ นายรัตน์ มุสดี	เกษตรอำเภอเมืองเชียงใหม่	คณะที่ปรึกษา
๑.๕ นางตารรัตน์ ศรีวิชัย	รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช	คณะที่ปรึกษา
๑.๖ นายเจษฎา กายไชย	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	เลขานุการ คณะที่ปรึกษา
๑.๗ นางสาวกนกวรรณ พิทาคำ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ คณะที่ปรึกษา
๑.๘ นางศิรดา พงษ์ไพบูลย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ คณะที่ปรึกษา

/มีอำนาจ...

-๒-

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ให้คำปรึกษาการดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (Routine to Research : R๒R) ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

๒. ติดตาม กำกับ ดูแล และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการขับเคลื่อน และเป้าหมายที่วางไว้

๒. คณะทำงานการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (Routine to Research : R๒R) ประกอบด้วย

๒.๑ นายเจษฎา กายไยไชย	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	หัวหน้า คณะทำงาน
๒.๒ นางกนกวรรณ พรหมตัน	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต	คณะทำงาน
๒.๓ นายปฐมชาติ ศรีเจริญจิตร	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร	คณะทำงาน
๒.๔ นายรัตน์ ผุสดี	เกษตรอำเภอเมืองเชียงใหม่ รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช	คณะทำงาน
๒.๕ นายสัญญา ปัญจะเรือง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๖ นายนพพล พุสสง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๗ นายเรวัต แก้วเลิศตระกูล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๘ นายกฤษนันท์ ทองทิพย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๙ นางสาวสุภาพร ศรีวิชัย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๑๐ นางสาวกนกวรรณ เนียมทรัพย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๒.๑๑ นางสาวเบญจรินทร์ รัตนสิงห์ขรณ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๒.๑๒ นายณัชพล อยู่เย็น	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๒.๑๓ นายวรวิทย์ มหาวินชัย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	คณะทำงาน
๒.๑๔ นางศิรดา พงษ์ไพบูลย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	เลขานุการ คณะทำงาน
๒.๑๕ นางสาวกนกวรรณ พิทาคำ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ คณะทำงาน

โดยให้คณะทำงานฯ ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๑. ร่วมวางแผนการดำเนินงานการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (Routine to Research : R๒R) พร้อมขับเคลื่อนงานให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. รายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค การดำเนินงาน ให้คณะที่ปรึกษาทราบอย่างต่อเนื่อง

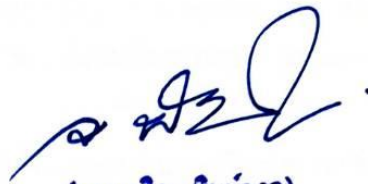
-๓-

๓. สรุปผลการดำเนินงาน และรายงานผลตามกำหนด

๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเจริญ พิมพ์ชวลิต)
เกษตรจังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข การประชุมคณะทำงานฯ

ภาคผนวก ค แผนภาพประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระดับแปลงใหญ่ลำไยตลอดห่วงโซ่อุปทาน ในด้านการผลิตการเพิ่มมูลค่า การเพิ่มช่องทางการตลาด และการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ BCG model โดยเริ่มต้นจัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่แปลงใหญ่ลำไย ตำบลชมพู อำเภอสารภี ซึ่งตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 8 บ้านศรีดอนมูล ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีสมาชิก จำนวน 53 ราย พื้นที่ดำเนินการจำนวน 507.5 ไร่

เศรษฐกิจชีวภาพ (BIO ECONOMY)

ในระดับต้นทาง ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมในการตัดแต่งกิ่งลำไยสมัยใหม่ ให้เกษตรกรตัดแต่งกิ่งลำไยได้อย่างถูกต้อง เพื่อควบคุมความสูงของทรงพุ่ม ลดกระแชาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพ ส่งเสริมการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ การประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตร ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า เสริมสร้างรายได้ และสนับสนุนต้นกล้าลำไยพันธุ์ดี และพันธุ์ผสมใหม่ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาผลิตลำไยเพื่อบริโภคสด ทดแทนการปลูกลำไยแปรรูปส่งเข้าโรงงาน และผลักดันให้เกษตรกรผลิตลำไยที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน GAP

ในระดับกลางทาง ส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม การปรับปรุงโรงคัดลำไยให้ได้มาตรฐาน และการใช้วัสดุ/อุปกรณ์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด

ในระดับปลายทาง ส่งเสริมการยกระดับเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ ที่มีศักยภาพ ในการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยการส่งเสริมการตลาดออนไลน์ ขายผลผลิตให้ผู้บริโภคโดยตรง และการสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ลำไยให้เป็นที่จดจำของผู้บริโภค

เศรษฐกิจหมุนเวียน (CIRCULAR ECONOMY)

ในระดับต้นทาง ส่งเสริมการนำวัสดุเกษตรเหลือใช้ในส่วนลำไยหรือใบชุมชนมาทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ป่าหมักชีวภาพ และส่งเสริมการผลิตลำไย เป็นการคำนึงถึงมืออาชีพ การใช้ออร์แกน ปุ๋ยทางใบแบบผสมเองเพื่อลดต้นทุน

ในระดับกลางทาง ส่งเสริมการใช้ใบลำไยจากการตัดแต่งกิ่งมาทำเป็นถ่าน "ไบโอชาร์" เพื่อใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการนำลำไยที่หมดคุณภาพ มาทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์

ในระดับปลายทาง ส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ที่หมุนเวียนและลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้ง

เศรษฐกิจสีเขียว (GREEN ECONOMY)

ในระดับต้นทาง ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) และการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อการทำเกษตรอย่างยั่งยืน โดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมให้เกษตรกรได้เรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในแปลงลำไยของตน ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงและผึ้งโพรง เพื่อช่วยผสมเกสรและสร้างรายได้เสริมร่วมกับการผลิตลำไยคุณภาพ และส่งเสริมการปลูกพืชแซมได้รับลำไย เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและเป็นการเสริมสร้างรายได้อีกช่องทางหนึ่ง

ในระดับกลางทาง ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดในการผลิต เช่น โซลาร์เซลล์ เพื่อการเกษตร

ในระดับปลายทาง ส่งเสริมการทำโปรแกรมการท่องเที่ยวในชุมชนสวนลำไย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ประเด็น (CHALLENGING) ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรเชิงบูรณาการจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เรื่อง “การพัฒนาเกษตรกรระดับแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ด้วย BCG MODEL”

แปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สมาชิก 53ราย พื้นที่ 507.50 ไร่

หลักการและเหตุผล
ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ ในปีการผลิต 2565 มีพื้นที่ปลูกลำไย จำนวน 456,444 ไร่ และปัจจุบันมีการจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ลำไย จำนวน 45 แปลง สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จึงกำหนดเป้าหมายในการยกระดับแปลงใหญ่ลำไย ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (SUPPLY CHAIN) ในด้านการผลิตการเพิ่มมูลค่า การเพิ่มช่องทางการตลาด และการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG MODEL) ในพื้นที่เป้าหมายแปลงใหญ่ลำไย ตำบลชมพู อำเภอสารภี ในปี พ.ศ. 2566

วัตถุประสงค์
1. ออกแบบวางแผนขับเคลื่อนลำไยตลอดห่วงโซ่อุปทานด้วย BCG MODEL
2. พัฒนาแปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพูเป็นแปลงใหญ่ลำไยที่ขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจ BCG ต้นแบบ

งบประมาณ
บูรณาการคน งาน เงิน จากงบประมาณโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ของจังหวัดเชียงใหม่ ของสำนักงานเกษตรจังหวัดและงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการ
1.จัดตั้งคณะทำงาน
2.วางแผนการพัฒนาเกษตรกรระดับ
3.ชี้แจงการดำเนินงานและสร้างการรับรู้
4.จัดเวทีชุมชน
5.ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน (ACTION PLAN)
6.สนับสนุนวัสดุ ปัจจัยการผลิต ความรู้
7.การติดตามผลและปรับปรุงกระบวนการทำงาน
8.ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน
9.ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและรายงานผล

ปัญหา
1.การผลิตลำไยนอกฤดูยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร
2.ขาดความรู้ในการตัดแต่งกิ่งที่ดีและวิธีการกำจัดกิ่งใบลำไยที่เหมาะสม
3.การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร, ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
B Bio	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การผลิตลำไยนอกฤดูให้เพิ่มขึ้น 2.การตลาดขึ้นทุนการผลิตด้วยปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน,การจัดการศัตรูลำไยแบบผสมผสาน (IPM), การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร 3.การใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ ให้น้ำอัตโนมัติ ลดการสิ้นเปลืองของแรงงาน เวลา และงบประมาณ 4.การผลิตลำไยได้ตามมาตรฐาน GAP 5.การใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม 2.การปรับปรุงโรงคัดลำไยที่ได้มาตรฐาน 3.การใช้วัสดุ/อุปกรณ์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การตลาดออนไลน์ (ขายตรงให้ผู้บริโภค) 2.การประชาสัมพันธ์/การตลาดเชิงรุก 3.สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ลำไยสด/แปรรูป 	<p>Output (ผลผลิต)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GAP 100 % 2. อบรมการใช้สารชีวภัณฑ์และทางเลือกฝัอง 40 ราย 3.อบรม Handy Sense 17 ราย
C Circular	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การนำวัสดุเกษตรเหลือใช้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ น้ำหมักชีวภาพ 2.การนำออร์แกนิกปุ๋ยทงในแบบผสมเองเพื่อลดต้นทุน 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การใช้ไม้พินลำไยมากำเป็นถ่าน “ไบโอชาร์”/นำสับคว้นไม้ 2.การนำลำไยที่หมดคุณภาพมาเป็นปุ๋ยอินทรีย์ 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การใช้บรรจุภัณฑ์ที่หมุนเวียน 2.ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้ง 	<p>Outcome (ผลลัพธ์)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลผลิตลำไยมีคุณภาพได้มาตรฐาน 2. สามารถเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรลำไยได้ 3. มีความรู้ Handy Sense 4. ขยายผลการดำเนินงานสู่แปลงใหญ่ลำไย จำนวน 6 แปลง ในพื้นที่อำเภอสารภี
G Green	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การปลูกพืชแซมได้รั่มลำไย เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว 2.การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ช่วยผสมเกสร เช่น ชันโรง ผีโง่งไทย 3.การหยุดเผาวัสดุเกษตร 4.การใช้สารชีวภัณฑ์/ชีววิธี เพื่อความปลอดภัยและลดต้นทุน 5.การใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติ 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การใช้พลังงานสะอาดในการผลิต เช่น โซล่าเซลล์เพื่อการผลิต 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การท่องเที่ยวเชิงเกษตร/ท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตร 2.ประชาสัมพันธ์การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ได้รับมาตรฐาน GAP 100 % 2. แปลงต้นแบบ BCG Model จำนวน 1 แปลง 3.เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต 20 %

หน่วยงานร่วมบูรณาการ
สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่/เกษตรอำเภอสารภี
- จัดทำแผนงาน/โครงการ
- วางแผนกระบวนการทำงาน ขั้นตอนการดำเนินการ
- ส่งเสริมการผลิตลำไยคุณภาพ การตลาด การเพิ่มมูลค่าแปรรูปลำไย
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่
- การส่งเสริมระบบน้ำอัตโนมัติ ระบบน้ำอัจฉริยะ และระบบประหยัดน้ำ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)
- การตัดแต่งกิ่งสมัยใหม่
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่
- การใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชลำไย
ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
- การเลี้ยงผึ้ง/ชันโรงผสมเกสร/อาชีพเสริมเพิ่มรายได้
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
- การสนับสนุนต้นกล้าลำไย

www.chiangmai.doe.go.th Email : chiangmai@doae.go.th โทร. 053-112-478-9 / โทรสาร. 053-112-481

ภาคผนวก ง แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

Output (ผลผลิต)

1. GAP 100 %
2. อบรมการใช้สารชีวภัณฑ์และการเลี้ยงผึ้งฯ 40 ราย
3. อบรม Handy Sense 17 ราย

Outcome(ผลลัพธ์)

1. ผลผลิตสำคัญมีคุณภาพได้มาตรฐาน
2. สามารถเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรลำไยได้
3. มีความรู้ Handy Sense
4. ขยายผลการดำเนินงานสู่แปลงใหญ่ลำไย จำนวน 6 แปลง ในพื้นที่อำเภอสารภี

ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน

- 1.ได้รับมาตรฐาน GAP 100 %
- 2.แปลงต้นแบบ BCG Model จำนวน 1 แปลง
- 3.เกษตรกรสามารถติดกุนการผลิต 20 %

หน่วยงานร่วมบูรณาการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่/เกษตรอำเภอสารภี

- จัดทำแผนงานโครงการ
- วางแผนกระบวนการทำงาน ขั้นตอนการดำเนินการ
- ส่งเสริมการผลิตลำไยคุณภาพ การตลาด การเพิ่มมูลค่าแปรรูปลำไย

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่

- การส่งเสริมระบบนำอัตโนมัติ ระบบน้ำอัจฉริยะ และระบบประหยัดน้ำ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)

- การติดตั้งท่อน้ำหยด

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่

- การใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชลำไย

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่

- การเลี้ยงชันโรงในโรงผสมเกสรลำไยเพื่อเพิ่มรายได้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

- การสนับสนุนต้นกล้าลำไย

CONTACT US

 สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

 www.chiangmai.doe.go.th

 Email : chiangmai@doae.go.th

 Tns. 053-112-478-9 / Insrns. 053-112-481

**การขับเคลื่อนส่งเสริมการเกษตร
ด้วย BCG Model
แบบบูรณาการเชิงพื้นที่**

ณ แปลงใหญ่ลำไยตำบลขมกู่ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

 สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

BCG Value Chain

เป้าหมายเชิงพื้นที่ - พืชแปลงใหญ่ลำไยตำบลชนบท อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สมาชิก 53 ราย พื้นที่ 507.50 ไร่

หลักการและเหตุผล
ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ ในปีการผลิต 2565 มีพื้นที่ปลูกลำไย จำนวน 456,444 ไร่ และปัจจุบันมีการจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ลำไย จำนวน 45 แปลง สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จึงกำหนดเป้าหมายในการยกระดับแปลงใหญ่ลำไย ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (SUPPLY CHAIN) ในด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่า การเพิ่มช่องทางการตลาด และการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG MODEL) ในพื้นที่เป้าหมายแปลงใหญ่ลำไย ตำบลชนบท อำเภอสารภี ในปี พ.ศ. 2566

วัตถุประสงค์
1. ออกแบบวางแผนขับเคลื่อนลำไยตลอดห่วงโซ่อุปทานด้วย BCG MODEL
2. มีชนบทแปลงใหญ่ลำไยตำบลชนบทเป็นแปลงใหญ่ลำไยที่ขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจ BCG ต้นแบบ

งบประมาณ
บูรณาการคน งาน เงิน จากงบประมาณโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ของจังหวัดเชียงใหม่ ของสำนักงานเกษตรจังหวัดและงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการ
1. จัดตั้งคณะทำงาน
2. วางแผนการพัฒนาเกษตรกร
3. ชี้แจงการดำเนินงานและสร้างการรับรู้
4. จัดเวทีชุมชน
5. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน (ACTION PLAN)
6. สนับสนุนวัสดุ ปัจจัยการผลิต ความสำเร็จ
7. การติดตามผลและปรับปรุงกระบวนการทำงาน
8. ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน
9. ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและรายงานผล

ปัญหา
1. การผลิตลำไยออกฤดูยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร
2. ขาดความรู้ในการคัดเลือกกิ่งที่ดีและวิธีการกำจัดกิ่งใบลำไยที่เหมาะสม
3. การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

แปลงใหญ่ลำไยตำบลชนบท อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

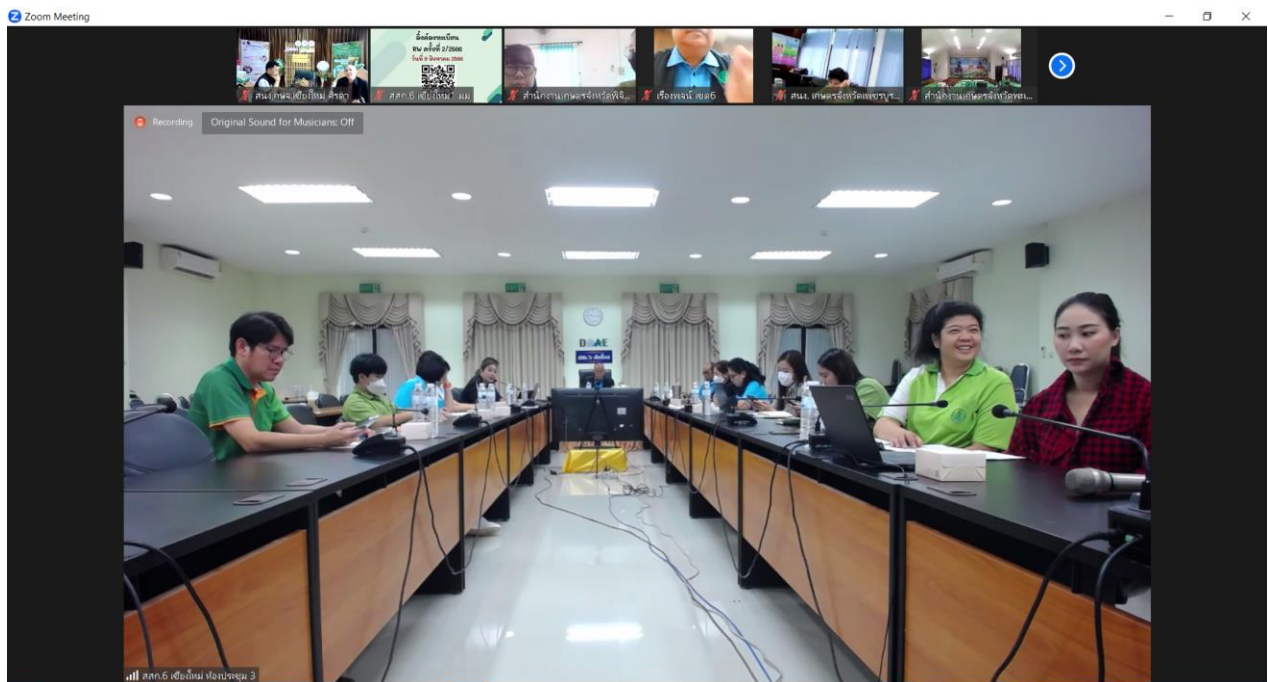
	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร, ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
B Bio	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การผลิตลำไยนอกฤดูให้เพิ่มขึ้น 2. การลดต้นทุนการผลิตด้วยปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน, การจัดการศัตรูลำไยแบบผสมผสาน (IPM), การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร 3. การใช้ระบบน้ำอัตโนมัติ ลดการสิ้นเปลืองของแรงงาน เวลา และงบประมาณ 4. การผลิตลำไยได้ตามมาตรฐาน GAP 5. การใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม 2. การปรับปรุงโรงคัดลำไยที่ได้มาตรฐาน 3. การใช้วัสดุ/อุปกรณ์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตลาดออนไลน์ (ขายตรงให้ผู้บริโภค) 2. การประชาสัมพันธ์/การตลาดเชิงรุก 3. สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ลำไยสด/แปรรูป
C Circular	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การนำวัสดุเกษตรเหลือใช้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ นำหมักชีวภาพ 2. การนำฮอร์โมน ปุ๋ยทางใบ แบบผสมเองเพื่อลดต้นทุน 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้ไม้พินลำไยมาทำเป็น ถ่าน "ไบโอชาร์"/ น้ำส้มควันไม้ 2. การนำลำไยที่หมดคุณภาพมาเป็นปุ๋ยอินทรีย์ 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้บรรจุภัณฑ์ที่หมุนเวียน 2. ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้ง
G Green	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปลูกพืชแซมไร่ลำไย เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว 2. การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ช่วยผสมเกสร เช่น ชันโรง ผึ้งโพรงไทย 3. การหยุดเผาวัสดุเกษตร 4. การใช้สารชีวภัณฑ์/ชีววิธี เพื่อความปลอดภัยและลดต้นทุน 5. การใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติ 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้พลังงานสะอาดในการผลิต เช่น โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร 	<p>ส่งเสริม ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร/ท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตร 2. ประชาสัมพันธ์การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก จ การนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (RW)

การนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (RW) ครั้งที่ ๒
ผ่านระบบออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

วิถีทัศน์นำเสนอผลงาน
การพัฒนาระดับแปลงใหญ่ลำไย ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ด้วย BCG MODEL

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

โมเดลเศรษฐกิจ
BCG
(BCG model)

ณ แปลงใหญ่ลำไย ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ฉ ภาพข่าวการดำเนินงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร

ข่าวส่งเสริมเกษตร
สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

**เกษตรเชียงใหม่ ขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตร
ด้วย BCG MODEL**

วันที่ 24 มกราคม 2566 นายเจริญ พิมพ์ชวล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ มอบหมายให้ นายเจษฎา กาพย์ไชย หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตร ด้วย BCG model ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสารภี พื้นที่เป้าหมายได้แก่แปลงใหญ่ลำไย ตำบล ชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยในวันนี้ได้จัดทำเวทีชุมชน เก็บข้อมูลวิเคราะห์ พื้นที่เป้าหมาย จัดทำปฏิทินการผลิต และ BCG value chain ร่วมกับสมาชิกแปลงใหญ่ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อน และการบูรณาการร่วมกับหน่วยภาคีต่อไป

"กรมส่งเสริมการเกษตรมีคณอยู่ที่ทุกทิศเป็นมิตรแท้ของเกษตรกร"

ข่าวส่งเสริมเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

เกษตรเชียงใหม่ ขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model

วันที่ 22 มีนาคม 2566 นายเจริญ พิมพ์ชวล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ สนับสนุนต้นกล้าลำไยพันธุ์อู๊ดอ จำนวน 60 ต้น และพันธุ์สีชมพู จำนวน 40 ต้น ในโครงการจัดการและเพิ่มศักยภาพแปลงไม้ผลผสมผสานเพื่อรวบรวมพันธุ์และขยายสู่เกษตรกร แก่เกษตรกรแปลงใหญ่ลำไย หมู่ 8 ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model ในปีนี้สำหรับการสนับสนุนต้นกล้าลำไยนี้ เพื่อที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาผลิตลำไยเพื่อบริโภคสด ทดแทนการจำหน่ายเข้าโรงงาน ผลักดันให้เกษตรกรผลิตลำไยที่มีคุณภาพ

'กรมส่งเสริมการเกษตรมีคนอยู่ทั่วทุกทิศเป็นมิตรแท้ของเกษตรกร'

กรมส่งเสริมการเกษตร

ข่าวส่งเสริมเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

เกษตรเชียงใหม่ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร พร้อมทั้งขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตร ด้วย BCG model

วันที่ 24 มีนาคม 2566 นายเจริญ พิมพ์ชวล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ มอบหมายให้นายรัตน์ ฟูสติ เกษตรอำเภอเมืองเชียงใหม่ รักษาราชการแทนหัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จัดโครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ลำไย ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 ราย โดยมีการบรรยายเรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ดินและปุ๋ย โรคและแมลงศัตรูพืชลำไย และมีกิจกรรมให้เกษตรกรได้เรียนรู้แมลงดีและแมลงร้ายในแปลงลำไยพร้อมทั้งดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตร ด้วย BCG model โดยร่วมกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ จัดกิจกรรมฝึกอบรมการเลี้ยงผึ้งชันโรงและผึ้งโพรง เพื่อช่วยผสมเกสรและสร้างรายได้เสริมร่วมกับการผลิตลำไยคุณภาพ และสนับสนุนกล่องรังผึ้งโพรง

"กรมส่งเสริมการเกษตรมีคนอยู่ทั่วทุกทิศเป็นมิตรแท้ของเกษตรกร"

กรมส่งเสริมการเกษตร

ข่าวส่งเสริมเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

เกษตรเชียงใหม่ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร พร้อมทั้งขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตร ด้วย BCG MODEL

วันที่ 23 มิถุนายน 2566 นายเจริญ พิมพ์ขาล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ มอบหมายให้นายเจษฎา กาพย์ไชย หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ นายรัตน์ ผุสดี เกษตรอำเภอเมืองเชียงใหม่ รักษาการแทนหัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จัดโครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ลำไย ตำบลขมภู อำเภอสарภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 ราย โดยมีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เรื่องการอ่านฉลากสารเคมี และวิธีการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมี และได้รับเกียรติจากนายอภิเชษฐ์ กันทะวงค์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ บรรยายให้ความรู้เรื่อง การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) และการใช้สารชีวภัณฑ์ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อน BCG model ในด้าน Green - economy (เศรษฐกิจสีเขียว) คือการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งได้ดำเนินการติดตั้งระบบน้ำ ในโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา ปี 2566 ณ แปลงของเกษตรกรต้นแบบ นายกานต์ คำมงคล เพื่อเป็นแปลงเรียนรู้การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่เกษตรกรรายอื่นที่มีความสนใจเข้ามาเรียนรู้ต่อไป ซึ่งเป็นการขับเคลื่อน BCG model ในด้าน Bio-economy (เศรษฐกิจชีวภาพ) คือการนำความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการทำการเกษตรสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร

"กรมส่งเสริมการเกษตรมีคนอยู่ทั่วทุกทิศเป็นมิตรแท้ของเกษตรกร"

กรมส่งเสริมการเกษตร

ข่าวส่งเสริมเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

เกษตรเชียงใหม่ ร่วมสัมมนาเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเขต (REGIONAL WORKSHOP : RW) ครั้งที่ 2

วันที่ 9 สิงหาคม 2566 นายเจริญ พิมพ์ขาล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมด้วยนายเจษฎา กายพิไชย หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ นายรัตน์ ผุสดี หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมสัมมนาเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเขต (Regional Workshop : RW) ครั้งที่ 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของจังหวัด ศูนย์ปฏิบัติการ และส่วนกลาง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ กำหนดแผนปฏิบัติงานและขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเกษตรที่สำคัญ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ร่วมนำเสนอและแลกเปลี่ยนผลการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG MODEL ซึ่งได้ขับเคลื่อนในสินค้าลำไย

"กรมส่งเสริมการเกษตรมีคณอยู่ที่ทุกทิศเป็นมิตรแท้ของเกษตรกร"

ภาคผนวก ช การขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model ระดับอำเภอ

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอทุก ๒๕ อำเภอ ดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model ในพืชสินค้า อำเภอละ ๑ ชนิด อำเภอมีการดำเนินการใน ๑๐ ชนิดพืช ดังนี้

๑. กาแฟ จำนวน ๗ อำเภอ
๒. ลำไย จำนวน ๔ อำเภอ
๓. ข้าว จำนวน ๓ อำเภอ
๔. พืชผัก จำนวน ๓ อำเภอ
๕. ถั่วลิสง จำนวน ๒ อำเภอ
๖. มะม่วง จำนวน ๒ อำเภอ
๗. ส้ม จำนวน ๒ อำเภอ
๘. เงาะ จำนวน ๑ อำเภอ
๙. กระเทียม จำนวน ๑ อำเภอ
๑๐. อะโวคาโด จำนวน ๑ อำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	สินค้าพืช	พื้นที่ดำเนินการ
๑	พร้าว	กาแฟ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกกาแฟบ้านแม่สายป่าเมียง หมู่ที่ ๗ ตำบลโหล่งขอด และเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟในพื้นที่ตำบลโหล่งขอด
๒	แม่ออน	กาแฟ	แปลงใหญ่กาแฟบ้านป๊อก ม.๑ ต.ห้วยแก้ว อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่
๓	กัลยาณิวัฒนา	กาแฟ	แปลงใหญ่กาแฟ อ.กัลยาณิวัฒนา
๔	อมก๋อย	กาแฟ	วสช.กาแฟสร้างป่าบ้านหมูเชอ ดอยม่อนจอง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
๕	ไชยปราการ	กาแฟ	แปลงใหญ่กาแฟ ม.๖ ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ
๖	แม่อาย	กาแฟ	เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ อ.แม่อาย
๗	เมืองเชียงใหม่	กาแฟ	แปลงใหญ่กาแฟขุนช่างเคี่ยน
๘	จอมทอง	ลำไย	ศพก. หลัก อ.จอมทอง
๙	ดอยเต่า	ลำไย	แปลงใหญ่ลำไย ต.ท่าเตื่อ อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่
๑๐	แม่แจ่ม	ลำไย	แปลงใหญ่ลำไย ต.ช่างเคิ่ง อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่
๑๑	หางดง	ลำไย	แปลงใหญ่ลำไย ต.หนองตอง อ.หางดง จ.เชียงใหม่
๑๒	ดอยหล่อ	ข้าว	เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ต.ดอยหล่อ อ.ดอยหล่อ จ.เชียงใหม่
๑๓	สันป่าตอง	ข้าว	เกษตรกรผู้ปลูกข้าว อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่
๑๔	สันกำแพง	ข้าว	นาแปลงใหญ่ ต.แช่ช้าง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่
๑๕	สารภี	พืชผัก	บ้านป่าจั่ว ม.๕ ต.ท่าวังตาล อ.สารภี จ.เชียงใหม่

๑๖	ฮอด	พีซผัก	แปลงใหญ่พีซผัก ต.บ่อหลวง - บ่อสลี อ.ฮอด จ.เชียงใหม่
๑๗	แม่ว่าง	อะโวคาโด	แปลงใหญ่อะโวคาโด ต.แม่วิน อ.แม่ว่าง จ. เชียงใหม่
๑๘	สะเมิง	ถั่วลิสง	เกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง ต.สะเมิงเหนือ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่
๑๙	ดอยสะเก็ด	ถั่วลิสง	เกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง ๓๐ ราย ม.๑ ต.แม่ฮ้อยเงิน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่
๒๐	สันทราย	มะม่วง	แปลงใหญ่มะม่วง ต.แม่แฝกใหม่ อ.สันทราย อ.สันทราย
๒๑	เชียงดาว	มะม่วง	อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่
๒๒	แมริม	ส้ม	บ้านแม่ชิ ม.๔ ต.แม่แรม อ.แมริม จ.เชียงใหม่
๒๓	ฝาง	ส้มสาย น้ำผึ้ง	อ.ฝาง จ.เชียงใหม่
๒๔	แม่แตง	เงาะ	แปลงใหญ่เงาะ ต.บ้านช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
๒๕	เวียงแหง	กระเทียม	แปลงใหญ่กระเทียม ต.เมืองแหง อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

กำหนดให้เกษตรกรอำเภอรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน BCG Model ในที่ประชุมเกษตรกรอำเภอ ประจำเดือน

การลงพื้นที่จัดเวทีชุมชน เรื่อง BCG Model ระดับอำเภอ

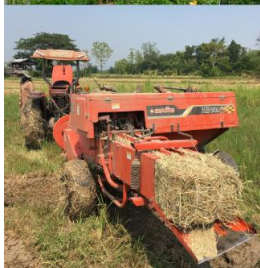

การขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model หลังจากจัดเวทีชุมชน

ภาพสรุปข่าวการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model ระดับอำเภอ

กลุ่มนาแปลงใหญ่ตำบลแช่ช้าง ตั้งอยู่ หมู่ 3 ตำบลแช่ช้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี นายบุญมี สุรินทร์ติ เป็นประธานแปลงใหญ่ การดำเนินการของแปลงใหญ่มีการใช้แนวคิด BCG Model มาประยุกต์ใช้ เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ลดการเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับพัฒนาผลผลิตด้วยเทคโนโลยี

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) การสร้างมูลค่า (Value Creation) โดยส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มใช้ข้าวพันธุ์ดี เพิ่มความรู้เกษตรกรในการบริหารจัดการแปลงนา และได้รับรองมาตรฐาน GAP ข้าว กลุ่มมีการแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสารอัดแท่งและจำหน่ายผ่านช่องทางตลาดระดับต่างๆ

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) การผลิตที่ไม่สร้างขยะ (Zero Waste) กลุ่มเกษตรกรได้จัดการวัสดุเหลือใช้จากการผลิตโดยกลุ่มมีการรับจ้างอัดแท่งฟางข้าวเพื่อนำไปจำหน่าย และยังไกล่เกลี่ยลดการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าว

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การผลิตที่สมดุลและยั่งยืน กลุ่มมีการใช้สารชีวภัณฑ์ในการจัดการศัตรูพืช การใช้ແຮນແດງในนาข้าว พร้อมส่งเสริมสมาชิกกลุ่มทำการเกษตรแบบอินทรีย์ที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานของกลุ่มนาแปลงใหญ่ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานเกษตรอำเภอสันกำแพงและศูนย์วิจัยข้าวเชียงใหม่พร้อมกับหน่วยงานบูรณาการที่ร่วมดำเนินการโครงการจบพัฒนาแปลงใหญ่และร่วมกันขับเคลื่อนแนวคิด BCG Model มาใช้ในการพัฒนาระบบการผลิตที่ปลอดภัยที่ผู้บริโภคให้ความเชื่อมั่นส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

BCG MODEL

ขับเคลื่อนด้วยพลังแปลงใหญ่
ยกระดับการผลิตให้ปลอดภัยสู่เกษตรกรมูลค่าสูง ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แปลงใหญ่ผู้ผลิตธัญพืชอาหารปลอดภัย มีพื้นที่เพาะปลูก 2 ตำบล คือ ตำบลแม่โป่ง และตำบลแม่ฮ้อยเงิน โดยมีสมาชิก 75 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกกว่า 238 ไร่ จากกรณีวิเคราะห์พบว่า กระบวนการผลิตมีต้นทุนสูงจากการพึ่งพาการใช้สารเคมี ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวผู้ผลิต ผู้บริโภค และสภาพแวดล้อม โครงการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมูลค่าสูงและครบวงจรโดยการนำโมเดลเศรษฐกิจแบบ BCG ด้านการเกษตรมาขับเคลื่อนจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับการผลิตของเกษตรกรเพื่อให้สมาชิกได้มีมั่นคงและเกิดความยั่งยืนในอาชีพการเกษตร กล่าวคือ

การสร้างมูลค่าเพิ่ม และความหลากหลายทางชีวภาพ **Bio Economy** มีการดำเนินการผลิตสินค้าตามมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ลดการใช้สารเคมี นำเทคโนโลยีและเครื่องทุ่นแรงใช้แทนแรงงาน การส่งเสริมการแปรรูป เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์และแบรนด์สินค้าของกลุ่ม และเชื่อมโยงการตลาดผลิตและผลิตภัณฑ์แปรรูป ระหว่างภาคเอกชน การตลาดออนไลน์

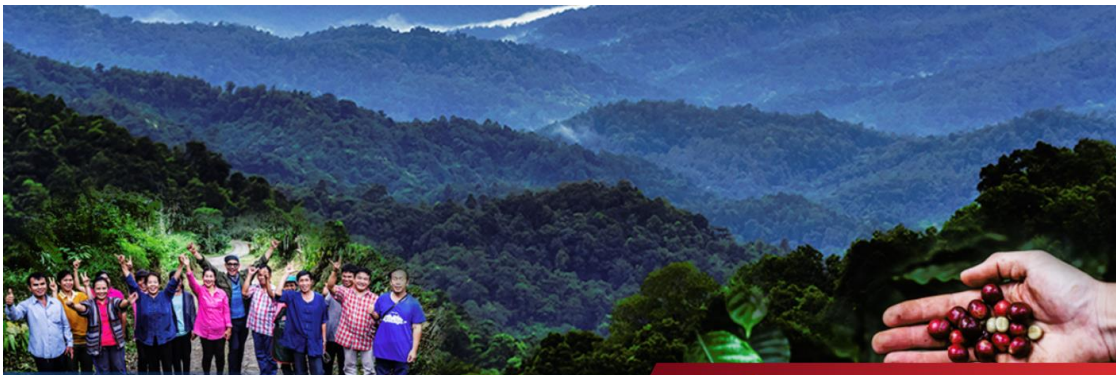
การหมุนเวียนใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่า **Circular Economy** มีการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ต้น ใบ เมล็ดคั่วทิ้ง โดยการไถกลบเป็นปุ๋ยผสมสำหรับเพาะปลูกในจุดต่อไป การทำอาหารสัตว์จากใบและลำต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในพื้นที่

สร้างความยั่งยืน ไม่ก่อปัญหาสิ่งแวดล้อม **Green Economy** มีการดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิต การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อทดแทนสารเคมี การปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อลดการเป็นแหล่งสะสมของโรคและแมลงศัตรูพืช ร่วมกับสถาบันการศึกษาในการนำเทคโนโลยีพลังงานสะอาดมาใช้ในเครื่องทุ่นแรง

ในการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรกรอำเภออดดงสะเท็ด ร่วมกับหน่วยงานบูรณาการ ภาครัฐเอกชน ตามแนวทาง BCG model เป็นการยกระดับ และพัฒนาเกษตรกรรายย่อยเป็นขั้นต่อน เพื่อให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มบริหารจัดการที่ความเข้มแข็ง มีการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร ปลอดภัย โดยมาตรฐานและเป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งเป็นแนวทางพื้นฐานในการทำการเกษตรที่มีมูลค่าสูง เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนในภาคการเกษตรต่อไป

BAANPOK COFFEE

BCG MODEL

กาแฟบ้านปোক กาแฟไทย ใจรัก(ษ์)ป่า

แปลงใหญ่กาแฟบ้านปोक ม.1 ต.ห้วยแก้ว อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่ โดย นายไพฑูรย์ พรหมเปิง ประธานแปลงใหญ่ ได้กล่าวถึงกิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มแปลงใหญ่ ซึ่งได้มีการทำการเกษตรตามหลัก BCG MODEL โดยใช้กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ช่วยในการพัฒนาคุณภาพการผลิต ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ การตลาด ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

Bio การสร้างมูลค่า (Value Creation) โดยการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า เชียงใหม่ 80 ให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง และต้านทานโรค การส่งเสริมการตัดแต่งกิ่ง เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต การส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าจากสารสกัดกาแฟ (ไลซีน, แซมพู)

Circular (Zero Waste) โดยนำวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตกาแฟ มาใช้ประโยชน์สูงสุด และได้ทำ MOU ร่วมกับสถาบันวิจัยฯ ในการจัดการองค์ความรู้และสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ได้แก่ ถ่านคาร์บอนอัดแท่งคุณภาพสูง, สบู่กาแฟ และ สคริปกาแฟ

Green (สมดุลและยั่งยืน) โดยมีการปลูกพืชแบบวนเกษตร เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและยั่งยืน การส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ลดการเผาในพื้นที่ และการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร/วนเกษตร

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้ แปลงใหญ่กาแฟบ้านปोक และชุมชนบ้านปोक มีสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ การันตีโดยได้รับรางวัลชนะเลิศหมู่บ้านต้นแบบการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ โครงการ 9 ; 10 ปฏิบัติบูชา “สืบสาน รักษา ต่อยอด” เพื่อพัฒนาชุมชน รางวัลการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน ระดับดีเยี่ยม รางวัล “สิงห์ทอง” ประเภท กลุ่ม/องค์กรแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด เกิดความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และส่งผลให้แปลงใหญ่กาแฟบ้านปोक ได้รับรางวัลชนะเลิศแปลงใหญ่ดีเด่นระดับจังหวัด ระดับเขต และรางวัลชมเชยในระดับประเทศ ในปี 2566 นี้

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่
99/1 ม.2 ต.บ้านสหกรณ์ อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่

ภาคผนวก ข ข้อมูลสถานการณ์สินค้า (ลำไย)

ข้อมูลสถานการณ์สินค้าลำไยจังหวัดเชียงใหม่

- พื้นที่ปลูก ๔๕๓,๔๐๙ ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ส.ค. ๖๖)
- ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๙๖๗ กิโลกรัม (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ส.ค. ๖๖)
- ต้นทุนการผลิตต่อไร่ ๑๕,๗๙๐ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ส.ค. ๖๖)
- พันธุ์อีดอ
- ราคา (ข้อมูล ณ วันที่ ๖ ส.ค. ๖๖)
 - ๑) ลำไย (สดซ่อ) AA+A ราคา ๓๕ - ๓๘ บาท
 - ๒) ลำไย (รูดร่วง) AA ราคา ๓๓ - ๓๔ บาท A ราคา ๒๑ - ๒๒ บาท B ราคา ๑๑ - ๑๒ บาท C ราคา ๓ - ๔ บาท
- จำนวนเกษตรกร ๖๖,๐๕๖ ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ส.ค. ๖๖)
- กลุ่มแปลงใหญ่ ๔๕ แปลง สมาชิก ๒,๖๘๘ ราย พื้นที่ ๑๘,๒๗๒.๒๕ ไร่

ที่	ชื่อแปลงใหญ่	หมู่ ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ประธาน	โทรศัพท์	เกษตรกร	พื้นที่(ไร่)
๑	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑ ตำบลแม่สอย อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่	๑	เชียงใหม่	จอมทอง	แม่สอย	นายสุธรรม อืดต่อกัน	๐๙๕๒๓๔๕๔๔๔	๙๙	๑,๓๘๖.๗๕
๒	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๗ ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	๗	เชียงใหม่	สารภี	ขัวมุง	นายเสน่ห์ ทะ พิงค์แก	๐๘๔๙๕๐๒๙๐๒	๑๓๗	๓๙๐.๕
๓	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๓ ตำบลบ้านเป้า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	แม่แตง	บ้านเป้า	นายเกตุ ทอง ก้อน	๐๘๓๓๑๘๑๔๑๒	๕๒	๒๑๙.๗๕
๔	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๖ ตำบลแม่ทะ ลอบ อำเภอไชยปราการ จังหวัด เชียงใหม่	๖	เชียงใหม่	ไชย ปราการ	แม่ทะลอบ	นายบุญรัตน์ ผัดมูล	๐๘๔๖๑๐๕๑๕๒	๕๑	๔๙๙.๒๕
๕	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑๐ ตำบลดอย เต่า อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่	๑๐	เชียงใหม่	ดอยเต่า	ดอยเต่า	นายปรีชา ปา สอน	๐๘๔๗๓๙๓๒๐๒	๕๑	๓๘๖.๕
๖	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๒๖ ตำบลดอย หล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัด เชียงใหม่	๒๖	เชียงใหม่	ดอยหล่อ	ดอยหล่อ	นายพหล แสนจี	๐๖๓๗๕๒๔๒๙๓	๔๙	๓๓๑.๒๕
๗	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๖ ตำบลแม่ข่า อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	๖	เชียงใหม่	ฝาง	แม่ข่า	นายนิพนธ์ จอมปิ่นทอง	๐๙๓๑๔๖๙๕๖๖	๕๒	๕๓๔.๒๕
๘	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๓ ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	พร้าว	ป่าไผ่	นายทองดี ต๊ะ ใส	๐๘๑๙๘๐๔๑๘๘	๓๔	๓๐๖
๙	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑๐ ตำบลแม่ก๊า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	๑๐	เชียงใหม่	สันป่าตอง	แม่ก๊า	นายประจวบ தாக้า	๐๘๕๗๓๓๑๕๑๐	๑๑๐	๓๙๓
๑๐	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๓ ตำบลบ้าน ตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	ฮอด	บ้านตาล	นายศรีมูล เป้ง ตา	๐๙๘๗๕๙๑๕๖	๕๐	๓๗๑.๗๕
๑๑	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑๐ ตำบลช่าง	๑๐	เชียงใหม่	แม่แจ่ม	ช่างเค็ง	นายชุมพล กา	๐๘๘๔๐๖๖๒๖๓	๘๐	๔๔๒.๗๕

	เคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่					วินาน			
๑๒	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๓ ตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	แม่ริม	ห้วยทราย	นางเพ็ญประพันธ์ กิติกร	๐๘๑๙๕๑๗๖๑๔	๓๐	๘๖.๗๕
๑๓	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๔ ตำบลดอนเปา อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	๔	เชียงใหม่	แม่วาง	ดอนเปา	นายบุญเรือน เต้จัน	๐๙๖๔๕๙๒๗๓๒	๓๐	๑๑๐.๒๕
๑๔	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑ ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่	๑	เชียงใหม่	จอมทอง	บ้านหลวง	นายอินศร ยศถามี	๐๘๙๘๕๒๘๗๓๓	๓๐	๑๓๒
๑๕	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๗ ตำบลสันติสุข อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่	๗	เชียงใหม่	ดอยหล่อ	สันติสุข	นายทิม แสนปุก	๐๘๔๖๑๔๘๓๐๖	๓๐	๓๐๙.๗๕
๑๖	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๔ ตำบลหนองแฝก อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	๔	เชียงใหม่	สารภี	หนองแฝก	นายสายัณห์ นามวงศ์	๐๘๑๗๐๖๔๕๑๕	๗๘	๒๙๓.๕
๑๗	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลขมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	๘	เชียงใหม่	สารภี	ขมภู	นายสมพร สายมณี	๐๙๗๙๔๘๑๓๑๙	๕๓	๕๓๔.๗๕
๑๘	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๔ ตำบลป่าบาง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	๔	เชียงใหม่	สารภี	ป่าบาง	นายทศพร ใจแก้ว	๐๘๖๑๘๔๙๘๗๕	๕๐	๑๙๖
๑๙	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๕ ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	๕	เชียงใหม่	สารภี	สารภี	นายอลงกรณ์ ทิพย์เนตร	๐๘๙๑๐๗๘๘๔๙	๕๔	๑๘๔.๒๕
๒๐	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๔ ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	๔	เชียงใหม่	หางดง	หนองตอง	นางสาวรัตตนา จันทร์ดำ	๐๘๑๐๓๒๘๐๙๘	๑๕๙	๗๐๘.๒๕
๒๑	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๒ ตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	๒	เชียงใหม่	แม่วาง	ทุ่งรวงทอง	นายดวงจันทร์ หน่อแก้ว	๐๘๑๘๘๑๖๘๕	๓๒	๑๑๗.๒๕
๒๒	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๗ ตำบลทุ่งปี่ อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	๗	เชียงใหม่	แม่วาง	ทุ่งปี่	นายอุ้นเรือน คัมภีโร	๐๘๖๔๓๐๔๔๓๒	๓๐	๓๓๔.๒๕
๒๓	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๓ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	สันทราย	แม่แฝก	นายอาทิตย์ จุ่มแก้ว	๐๘๗๑๙๒๔๘๙๐	๓๒	๒๓๕.๗๕
๒๔	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๕ ตำบลท่ากว้าง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	๕	เชียงใหม่	สารภี	ท่ากว้าง	นางอารีวรรณ บุญสูง	๐๘๑๗๒๔๖๙๗๕	๑๐๓	๓๕๓.๒๕
๒๕	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๙ ตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	๙	เชียงใหม่	แม่แตง	แม่หอพระ	นายประพันธ์ หอประหลาด	๐๙๒๙๓๐๓๒๐๐	๕๐	๓๐๑
๒๖	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑ ตำบลบ้านอ่น อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่	๑	เชียงใหม่	ดอยเต่า	บ้านอ่น	นายธงชัย นันไชยพงศ์	๐๘๕๖๒๒๖๐๒๙	๖๖	๕๑๓
๒๗	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑ ตำบลท่าเตื่อ อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่	๑	เชียงใหม่	ดอยเต่า	ท่าเตื่อ	นางสาวดวงใจ สิริใจ	๐๘๑๔๗๒๙๐๔๑	๓๒	๔๓๗
๒๘	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑๐ ตำบลแม่ปิ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	๑๐	เชียงใหม่	พร้าว	แม่ปิ้ง	นายณัฐพันธ์ ฉางข้าวคำ	๐๙๓๒๘๙๖๙๕๘	๓๐	๔๔๓.๗๕
๒๙	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๓ ตำบลหารแก้ว ตำบลหางดง จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	หางดง	หารแก้ว	นางสาววรรษมน จันทร์ตา	๐๘๑๙๕๒๔๕๘๘	๘๐	๓๑๕.๒๕
๓๐	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๔ ตำบลขุนคอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	๔	เชียงใหม่	หางดง	ขุนคอง	นายมานพ จินนะนา	๐๘๑๓๖๓๖๕๑	๖๐	๒๕๖
๓๑	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑ ตำบลฮอด	๑	เชียงใหม่	ฮอด	ฮอด	นายจกกล โน	๐๘๑๘๘๕๑๘๘๗	๕๕	๘๑๕.๕

	อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่					จา			
๓๒	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	๘	เชียงใหม่	เชียงดาว	แม่นะ	นายสมนึก ตีะปวน	๐๘๘๔๐๑๕๘๓๒	๑๐๓	๙๑๒.๗๕
๓๓	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๔ ตำบลแม່งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	๔	เชียงใหม่	ฝาง	แม่งอน	นายเกรียง ศักดิ์ ใจตา	๐๘๖๑๙๓๙๙๐๑	๖๑	๓๒๖.๕
๓๔	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๓ ตำบลโหล่ง ขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	พร้าว	โหล่งขอด	นายสายัณห์ ใหม่ซ้าย	๐๘๑๔๔๖๕๑๓๔	๔๕	๓๙๑.๕
๓๕	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๕ ตำบลบ้าน กลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่	๕	เชียงใหม่	สันป่าตอง	บ้านกลาง	นายณรงค์ ธรรมสอน	๐๙๙๒๗๖๙๕๘๕	๓๖	๑๕๕.๗๕
๓๖	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๗ ตำบลท่าวัง พร้าว อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่	๗	เชียงใหม่	สันป่าตอง	ท่าวัง พร้าว	นายนคร สิงห์ แก้ว	๐๘๙๙๙๙๒๑๒๑	๖๙	๒๖๑
๓๗	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๘ ตำบลสัน ทราย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	๘	เชียงใหม่	สารภี	สันทราย	นายทองคำ ดอนปัน	๐๙๖๖๙๗๗๗๑๐	๑๐๑	๕๑๔.๕
๓๘	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑ ตำบลสบแม่ ข้า อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	๓	เชียงใหม่	หางดง	สบแม่ข้า	นายเดช กันทวงค์	๐๘๐๐๓๓๓๙๐๕	๖๑	๕๘๒.๕
๓๙	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๖ ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	๖	เชียงใหม่	พร้าว	แม่แวน	นายกมล เรื่อนแก้ว	๐๘๑๙๕๑๓๕๗๕	๓๐	๔๘๑.๕
๔๐	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๔ ตำบลบ้าน แปะ อำเภอจอมทอง จังหวัด เชียงใหม่	๔	เชียงใหม่	จอมทอง	บ้านแปะ	นางสาว วาสนา อุ๋นใจ ละ	๐๘๕๖๒๕๕๗๖๖	๓๐	๑๑๐
๔๑	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๑ ตำบลบ้านเป้า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	๑	เชียงใหม่	แม่แตง	บ้านเป้า	นายประสาน หน่อแก้ว	๐๘๑๙๕๑๐๓๔	๕๔	๗๘๔.๕
๔๒	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๕ ตำบลบ้าน ช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	๕	เชียงใหม่	แม่แตง	บ้านช้าง	นายสุชาติ เลา เล้ายิ่ง	๐๙๔๕๕๙๗๓๑๓	๕๓	๖๒๕.๒๕
๔๓	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๖ ตำบลโหล่ง ขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	๖	เชียงใหม่	พร้าว	โหล่งขอด	นายเสริมศักดิ์ ปิ่นเขียว	๐๖๕๗๔๗๖๘๘	๓๕	๔๒๘
๔๔	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๕ ตำบลทุ่งรวง ทอง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	๕	เชียงใหม่	แม่วาง	ทุ่งรวง ทอง	นายแสง ไชย สุวรรณ	๐๖๒๓๘๙๗๕๙๘	๖๕	๑๖๐
๔๕	แปลงใหญ่ลำไย หมู่ ๖ ตำบลเหมือง แก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่	๖	เชียงใหม่	แมริม	เหมือง แก้ว	นายสามารถ บุญเลิศ	๐๘๘๘๒๖๕๕๑๔	๓๙	๑๓๖

- Smart Famer ๒,๖๘๘ ราย Young Smart Famer ๗๓ ราย
- แหล่งรับซื้อ/เครือข่ายการตลาดในพื้นที่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ส.ค. ๖๖)
 - ๑) ผู้ประกอบการ (ลิ่ง) ๑๖๓ แห่ง ทั่วจังหวัดเชียงใหม่
 - ๒) วิสาหกิจชุมชนและแปลงใหญ่ รวบรวมและจำหน่ายผลผลิตลำไยสด (ดำเนินการเอง)
 - แปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองตอง อ.หางดง
 - วิสาหกิจชุมชนลำไยมัดปึก บ้านร้องซุด อ.สันป่าตอง
 - วิสาหกิจชุมชนกลุ่มลำไยคุณภาพแปลงใหญ่ลำไยอำเภอพร้าว

- แปลงใหญ่ลำไยตำบลชมพู อำเภอสารภี

● แหล่งเรียนรู้ของอำเภอ / Best Practice

๑) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสายันท์ นามวงศ์

ที่ตั้ง : ๖๕/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองแฝก อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้: เป็นแหล่งผลิตลำไยคุณภาพที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP และการทำการเกษตรแบบผสมผสาน

๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอรณพ คำนวล

ที่ตั้ง : ๑๘๑ หมู่ ๓ ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้: การตัดแต่งข้อผลลำไย

๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอจอมทอง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุธรรม อืดต่อกัน

ที่ตั้ง : หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้: การผลิตลำไยนอกฤดู การผลิตลำไยคุณภาพ

๔) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านแม่ทั้ง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุทิน พงษ์ทิพย์ธา

ที่ตั้ง : ๕๕ ม.๕ บ้านแม่ทั้ง ตำบลหางดง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้: เป็นแหล่งเรียนรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพเทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดู

๕) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายปรีชา ปาสอน

ที่ตั้ง : ๒๑๒ หมู่ ๑๐ ตำบลดอยเต่า อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้: การปลูกไม้ผล (ลำไย) เป็นหลักและมีกิจกรรมด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่สามารถเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันได้อย่างลงตัวรวมไปถึงมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตและการจัดการ

● มาตรฐาน GAP ๔,๑๘๔ ราย ๓๑,๑๑๐.๒๔ ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ส.ค. ๖๖)

● อินทรีย์ ๘ ราย ๑๒.๔๖ ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ส.ค. ๖๖)

● ปัญหา/อุปสรรคสำคัญ

ประเด็น	ปัญหาสำคัญ (Pain Point)	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข
ด้านการผลิต	<p>๑. ปัจจัยการผลิตที่ราคาสูงขึ้น เช่น ปุ๋ย สารเคมี ส่งผลต่อการผลิตของเกษตรกรรายย่อยในการดูแลผลผลิตให้มีคุณภาพไม่ทั่วถึง</p> <p>๒. ปัญหาความไม่แน่นอนของสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้ผลผลิตลดลง เช่น ฝนพายุหลงฤดู สภาพแห้งแล้งฝนทิ้งช่วง แมลงศัตรูพืชระบาด</p> <p>๓. เกษตรกรบางส่วนยังไม่นำเทคโนโลยีการผลิตลำไยคุณภาพมาปรับใช้ในการผลิต สาเหตุบางส่วนมาจากเกษตรกรอายุสูงวัย ขาดแคลนแรงงาน การขยายผลเทคโนโลยีไม่ทั่วถึง</p>	<p>๑. การรวมกลุ่มจัดซื้อปัจจัยการผลิต ในรูปแบบแปลงใหญ่/สหกรณ์ อีกทั้งภาครัฐเข้ามาควบคุมกำกับราคาปัจจัยการผลิต</p> <p>๒. ส่งเสริมเทคโนโลยี นวัตกรรมการผลิตลำไยคุณภาพ และการจัดการการผลิตในสภาวะทางธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>๓. ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกลำไยรุ่นใหม่ การพัฒนาแรงงานคุณภาพ</p>
ด้านการแปรรูป	<p>๑. สินค้าแปรรูปเพิ่มมูลค่าลำไย ด้วยนวัตกรรมการผลิตยังไม่หลากหลาย</p>	<p>๑. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าจากลำไย</p>
ด้านการตลาด	<p>๑. ปัญหาคุณภาพผลผลิตลำไยในการขนส่งจำหน่ายไปยังที่ห่างไกล</p> <p>๒. การตลาดสินค้าลำไยค่อนข้างพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง(ล้ง)สูง ทั้งการกำหนดราคา การเปิดรับซื้อลำไย เกษตรกรไม่มีอำนาจในการต่อรอง</p> <p>๓. ช่องทางการจำหน่ายยังไม่หลากหลาย เช่น ตลาดออนไลน์ การสั่งจองล่วงหน้า (Pre-order)</p>	<p>๑. การวิจัยและพัฒนาการจัดการคุณภาพลำไย หรือบรรจุภัณฑ์รักษาสภาพลำไยให้สดมีคุณภาพให้นานขึ้น</p> <p>๒. การพัฒนาและส่งเสริมระบบโลจิสติกส์การขนส่งลำไยเชื่อมโยงตลาดภายในประเทศ</p> <p>๓. ส่งเสริมการจำหน่ายผ่านช่องทางที่หลากหลาย และพัฒนาการเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการรุ่นใหม่</p>

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางศิรดา พงษ์ไพบูลย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ผู้จัดทำ

นายชนเดช วงศ์เขียว นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นางสาวเนตรนภา ไชยเป็ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นางศิรดา พงษ์ไพบูลย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นางสาวกนกวรรณ พิทาคำ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นางสาวพรรณิ วันชัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
นางสาวสุวิมล ยิ่งโยชน์ เจ้าพนักงานธุรการ

ที่ปรึกษา

นายเจริญ พิมพ์ขาล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่
นายเกษม ภาพย์ไชย หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่